

İSTANBUL, ANKARA, ADANA, K.MARAŞ, MALATYA, SİVAS,
GAZİANTEP, ELAZIĞ, ERZİNCAN, KARS, ERZURUM, BİNGÖL VE
URFA 'DA SIKIYÖNETİM UYGULAMASINA DÜN SABAH BAŞLANDI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına
Orgeneral Necdet Uruğ,
Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına da
Kor general Nihat Özer atandı

SIKIYÖNETİM

MECLİSTE ONAYLANDI

MHP'ye yarayacak eylemlere dikkat!

Bütün halkımızı uyarıyoruz!
Yaşadığımız bugünkü şartlarda MHP'ye yarayacak eylemlere karşı dikkatli olalım!

Halkımız, K.Maraş'taki katliama karşı öfkeyle doludur. MHP'den ve Kontrgerilla'dan hesap sorulması isteği her zamankinden güçlüdür.

Ancak hesap sorma adı altında girişilebilecek bir takım suikast, sabotaj gibi misilleme hareketleri başı sıkışan kurda hizmet etmekten başka bir işe yaramaz. Bugüne kadar MHP ve Kontrgerilla ne zaman zor duruma düşse, intikam adı altında girişilen bir takım başıbozuk eylemler onlara en büyük yardımı sağlamıştır.

MHP tertipçilerinin işine yarayacak bu tip eylemlere karşı çıkalım. Hedefimiz, bir avuç saldırganı tecrit etmek ve hesap sorulması isteğini güçlendirmektir.

MHP'yi köşeye sıkıştırarak ve iki süper devletin yarattığı kargaşalığı önleyecek biricik güç halk yığınlarının gücüdür.

Ecevit: "Atatürk milliyetçiliği dışında milliyetçilik anlayışları icat edilerek, bu ortam yaratılmıştır"
Haluk Ülman: "Sıkıyönetim, ben bu işi beceremedim, asker gelsin demektir"

- MSP'li Aksay: "Uygulamanın, hukuka saygılı olacağını ümit ediyorum"
- MHP'li parlamenterler, olayları Aydınlik çarın çıkardığını iddia ettiler

Geniş Haber
5. Sayfamızda

Sıkıyönetim uygulamalarına başlanan iller.

İbrahim Çiftçi adlı komando Doğan Öz'ün katili olarak tutuklandı

- Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu öğrencisi olan Çiftçi, Doğan Öz'ü öldürdüğünü kabul etti
- Çiftçi, Hüseyin Koçbaş'ın ve Hüseyin Demirel'in, Doğan Öz'ü öldürmesi için kendisini tehdit ettiklerini açıkladı

İbrahim Çiftçi, Doğan Öz'ü öldürmek için Hüseyin Koçbaş ve Hüseyin Demirel'in kendisini tehdit ettiğini söyledi.

ANKARA (ÖZEL) Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okulunda okuyan İbrahim Çiftçi isimindeki birinci sınıf öğrencisi Doğan Öz'ün katili olarak tutuklandı. İbrahim Çiftçi'nin adliyeye başka bir davaya davacı olarak gelip teşhis edilerek yakalandığı öğrenildi. İbrahim Çiftçi savcılığa verdiği ifadede Hüseyin Koçbaş ve Hüseyin Demirel'in Doğan Öz'ü öldürmesi için kendisini tehdit ettiklerini sonradan "Nasil olsa 1981'de af çıkacak." (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

İstanbul'da iki ceset bulundu İSTANBUL, KAYSERİ VE MAZGİRT'TE ÜÇ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

- TİKP Adana İl Merkezi kurşunlandı
- İzmir'de önceki gece, çeşitli semtlerde bombalar patlatıldı
- Isparta'da grev çadırına patlayıcı madde atıldı

HABER MERKEZİ Yurdun çeşitli yerlerinde dün de üç kişi öldürüldü. İstanbul'da bir kahvehaneye açılan ateş sonucu bir kişi, Kayseride bir bele diye temizlik işçisi öldürüldü. Tunceli'nin Mazgirt İlçesinde de 65 yaşındaki bir yurttaş evine giderken yalın ateşine tutularak öldürüldü. Öte yandan, İstanbul'da iki erkek cesedi bulundu.

İSTANBUL'DA İstanbul Şehir Hat-

ları Kuzguncuk vapurunda üç gün önce öldüğü sanılan bir erkek cesedi bulundu. Fatih İskenderpaşa Mahallesinde bulunan bir kahveye üç kişi tarafından ateş edildi. Açılan ateş sonucu kahvede bulunanlardan Mehmet Sedat Kurban olay yerinde öldü. Kimliği tespit edilemeyen bir kişi de yaralandı. Hastane yetkilileri yaralının durumunun ağır olduğunu belirtti.

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

AP, MHP ve CGP il başkanları, İzmir'de sıkıyönetim istedi

İZMİR (THA) AP, MHP ve CGP İl Başkanları İzmir'de sıkıyönetim ilan edilmesini isterken, diğer partilerin il yöneticileri ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri İzmir'de sıkıyönetim ilan edilmesine karşı çıktılar.

AP İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu, MHP İl Başkanı Ömer Faruk Işık ve CGP İl Başkanı M. Ali Yalgörmez, "sıkıyönetim nedeniyle çalışmalarını durduran demokratik kuruluşların temsilcileri" (Devamı Sa.7, Sü.9'de)

K.MARAŞ OLAYLARIYLA İLGİLİ FOTOĞRAFLAR 8. SAYFAMIZDA

KORUNAN BİNALAR Katliamı gerçekleştirenler, kendilerine ait binaların önüne MHP yazılı bezler asarak korudular. Bu binalar yıkımdan sapsızlaştı. (FOTOĞRAFLAR: AYDINLIK)

ŞEHİRDE HAYAT NORMALE DÖNÜYOR K.Maraş'ta sokağa çıkma yasağı kaldırıldı

Aydınlık muhabiri K.Maraş'tan bildiriyor

ÖLÜMLE BURUN BURUNA

- Şehre giriş yolunu tutan komandolar, iki kişiyi otobüsten indirip, demir çubuklarla dövmeğe başladılar

23 Aralık sabahı İstanbul Haber Merkezi Kahramanmaraş'a gitmemizi isteyece, biz de Adana'dan hemen yola çıktık. Maraş yakınındaki Türkoğlu bucağında bir kaç kişi otobüsü durdurup birseyler söyleyince şoför daha ileri gitmek istemedi. Otobüsteki ısrar edince yola devam ettik. Birkaç kilometre sonra Aksu Jandarma Karakolu önünde Maraş'a gire-

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

BABA OCAĞINDAN GİDİYORLAR Katliamdan sonra Kahramanmaraş'tan çevre il ve ilçelere göç edenler.

AGLIYORLAR,Neye ağladıkları belli değil. Yakınlan evlerine, öldürülen komşularına, dedelerine, ninelerine, babalarına, analarına, amca-dayılarına çocuklarına ağılıyorlar belki de.

MHP'li parlamenterlerin iftiraları ve gerçek

● MHP'liler Kırıkkale'de «Geliyoruz, kan pahası» diye bildiri dağıttılar, bir bekçiyi kurşunladılar

MHP, K. Maraş olaylarını örtbas edebilmek ve suçlarını gizleyebilmek için her zamanki taktiklerine başvurmaktadır. Mehmet Yusuf Özbaş'ın da içinde bulunduğu bir grup MHP'li milletvekili, olaylarla ilgili gazetemi suçlamakta ve suçları söylemektedir: "Hareketin uygulayıcıları Maocu Aydınlik grubudur. Aynı grubun buradaki temsilcileri ise fiili hazırlığı ve silah teminini yapmıştır. Nitekim bunların önderi, Mehmet Taşkesen, hadiselerin başlatıcısı ve uygulayıcısı olmuştur..."

Aydınlik'in gerek K. Maraş olayları ve gerekse Türkiye'deki anarşi konusunda tutumu açıktır. Milleti kamplara bölen, mezhep ve ırk ayrımı körükleyen bölücülüğü her zaman karşı çıkmıştır. Türkiye'de anarşiyi körükleyen MHP ve Kontrgerilladan hesap sorulmasını, Rusya'ya karşı çıkılmasını istemiş, özellikle mezhep ayrılığının yığın olduğu bölgelerde MHP'nin hazırladığı tertiplere dikkat çekmiştir. Gazetemizin şiarı "Alevi Sünni Bir Olsun, Amerika Rusya Kahrolsun"dur. Biz MHP'nin ve Rusya'nın körüklediği kargaşalığa ve cinayetlere başından beri kararlılıkla karşı çıktık. Aydınlik'in anarşiyi ve terörizmi karşı cesaretle mücadele etmesi herkeşce bilinmektedir.

BASYAZI

Sıkıyönetim

Sıkıyönetim de ilan edildi. Şimdi herkesin kafasında "Bundan sonra ne olacaktır? Sorunlar çözülecek midir?" soruları var.

Sorunların çözümü her şeyden önce bir siyaset meselesidir. Ancak hastalığa doğru bir teşhis konursa ve tedavi etme cesareti gösterilebilirse bir sonuç alınabilir.

MHP'nin üzerine yürünecek midir? Katillerden hesap sorulacak mıdır? İki süper devlete karşı bağımsızlığı bir yoldan yürünecek midir? Kıbrıs'ta çözümü için cesur adımlar atılacak mıdır? İşte sorun buradadır.

Bugüne kadar süper devletlerin işine yarayan çizgi, Türkiye'de kargaşalığı artırdı ve sonunda Ecevit'in de karşı olduğunu çeşitli defalar ifade ettiği sıkıyönetim yolu seçildi.

Türkiye'yi sıkıyönetim şartlarına getiren siyaset nedir? Hepimizin gözleri önünde bir gerçek aylardan beri yaşanıyor. MHP, hükümeti ve halkı hesaplaşmaya zorlamaktadır. Ecevit ise, "kirip dökmeme" diyerek bu hesaplaşmadan kaçıyor. Her kaçış yeni ve daha büyük çatışmalara sebep olmakta, iş cinayetlerin ve katliamların daha büyük boyutlara ulaşmasına varmaktadır. Hesaplaşmayı ertleyen her tutum, saldırgan cesaret vermekte ve çılgınlıkların artmaktadır.

Tehlike ve tehdit ortadan kaldırabilmek, (Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Aydınlık

lütü oflaz

Vah Maras!

Günün tarihi: 24.12.1978 Pazar. Saat: 15.
Demirel: Maras olayları üzerine alelacele bir basın toplantısı yapıyor.

Oysa aynı günün sabahı telefonda bana "O gün keskin basın toplantısı yapmayacağımı" söylemişti. Fikir değiştirmiş anlaşılır?

Maras'tan gelen, sonraki haberler onu öylesine etkilemiş olmalı ki, basına bir açıklamaya yapma gereğini duymuş.

İşin içindeki püf noktasını kafamda kurcalayarak kalabalık bir kadroyla toplantıya gidiyorum. Yanımda yazar Nimet Arzik da var.

Ve basın toplantısı sakın bir hava içerisinde başlıyor.

Fırtınadan önceki sessizlik gibi.

Tam sorulara geçildiği sırada da kırılmalar, şimşekler çakıyor, ortalık elektrikleniyor ve fırtına kopuyor!

Süleyman beyin yüzü kıpkırmızı. Sinirlendiği zaman böyle olur, bilirim.

Bana dikilen gözleri pek içaçıcı değil!
"Ne diyorum ben? Devlet, hükümet, olaylarda suçlu kimse omu yakasına yapışsın..."

Bütün meslektaşlar işi-gücü bırakmış, aramızdaki tartışmaya kulak kabartmış.

Benim bu tartışmayla varmak istediğim nokta açık: Konuyu açmak ve muhatabıma da açık seçik bir tavrı aldım.

O ise kaçamak cevaplarla tartışmayı kapatmak havasında. Makinalı tüfek gibi peşpeşe patlıyor.

"Burası akademik tartışma yeri mi? O tartışmayı başka zaman yaparız. Ben burada bir olayı ortaya koyamam istiyorum. Türkçe konuşuyoruz ben, Türkçe..."

Atılan, baş yaran taş bak! Sanki biz Kürtçe konuşuyoruz?

Vakit geçirmeden yükleniyorum hemen: "Beyefendi yani biz yarı söyle bir manşet atsak ve desek ki; AP Genel Başkanı dünkü basın toplantısında eli kanlı kim olursa olsun..."

Cümleni tamamlamak ne mümkün?
Muhatabım yerinde duruyor sanki:

"Sen bana gazetede atacığın manşeti tastik ettirmek istiyorsun, biliyorum. Benim söylediğimle, senin düşündüğün manşet arasında fark var fark..."

Derken gerilen sinirler birden boşanyor. Tartışma komediye dönmüş zaten. Gül Allah gül...

Anlaşıldı. Uzatmakta fayda yok.
"Biz de öyle yapıyoruz.

Geliyoruz büroya, bu yazıyı yazıyoruz. Ve gözlerimiz kapalı düşünüyörüz.

Maras cayır cayır yanmış geriye sadece "Kahraman"ı kalması!

Alevleri görebir gibi oluyoruz. Kan kokusunu ta uzaktan duyuyoruz!...

Vah Maras!

AYDINLIK
YAYINLARI

MHP Raporu

Genel Dağıtım:
TÜR-DA,
Hamam sokak No:4
Cağaloğlu-Istanbul
7,5 Lira

2. Basım

FIKİR MEYDANI

Yeni üniversiteler yasası taslağı üzerine

Tahir Çağın
ODTÜ Öğrencisi

Yeni Üniversiteler Yasası Taslağı, 23 Kasım 1978 tarihinde tartışılıp değerlendirilmek üzere ilgili kurumlara iletilmiştir. İlk gelen tepki, inceleme süresinin çok kısa olduğunu. Daha sonra bu süre 6 Aralık 1978'e kadar uzatıldı. Fakat sürenin yeterli olduğu konusu hâlâ tartışmalıdır.

Üniversitelerarası kurul 6 Aralıkta yeniden toplanarak, yasa taslağını yeniden gözden geçirmeye başladı. Ancak tepkiler hâlâ sirmekteler. Kanımızca bu tepkilerin haklı nedenleri vardı. Çok iyi bilinmektedir ki, yüksek öğrenim gençliği, aydınlar ve diğer demokratik üniversite mensupları yıllardır özerk ve demokratik üniversite için mücadele etmişlerdir. Artık bu mücadelelerin semeresini almak en doğal haklarıdır.

Yeni üniversiteler yasası taslağı özerk demokratik üniversite kavramını ilke düzeyinde kabul etmektedir. Ancak bu yalnızca ilke düzeyinde kalmaktadır.

Yönetimde demokratiklik sağlanmamıştır

Yukarıda değindiğimiz gibi yasa taslağı, demokratik yönetimi ilke düzeyinde koymaktadır. Örneğin öğrencilerin yönetimine katılmasını ge-

nel olarak koymakla birlikte, derinlemesine inceleme süreci de böyle olmadı görülmektedir. Örnekte ele alırsak öğrenciler, üniversitelerarası kurul, üniversiteler arası denetleme kurulu gibi üst kurullarda söz ve oy hakkıyla temsil edilmemektedir. Bir başka nokta da, üniversite ve fakülte yönetiminin önemli bir yerini alan rektör, dekan ve onların yardımcılarının seçiminde öğrencilerin hiç bir işlevi yoktur. Açıklamak gerekirse öğrenciler bu konuda ne o kullanılabilmekte ne de öneride bulunabilmektedirler. Rektör ve dekanların yalnızca öğretim üyelerinin oylamasıyla seçilmektedir. Hal böyle olunca taslağı hazırlayanlar rektör ve dekanlarda simgelenen yönetim kademesinin öğrencileri ilgilendirmede iddiasını öne sürmek durumundadırlar. Yalnız burada her öğrencinin doğrudan rektör, dekan seçimine birer oy hakkıyla katılmasını

savunduğumuz anlaşılmalıdır.

Öğrencinin temsilinin söz konusu olduğu düşünüldüğümüz bir nokta ise Milli Eğitim Bakanlığınca ile üniversitelerarası kurul ve üniversite senatoları arasında bir veto onay ilişkisinin kurulmuş olmasıdır. Bu durum siyasal iktidarların üniversitelerin gelişimine etkide bulunmasının imkânını hazırlamaktadır.

Yeni yasa taslağında üzerinde önemle durulması gereken iki önemli gerici hüküm de yer almaktadır. Gençlik ve diğer üniversite mensupları bunları asla kabullenmezler.

Bunlardan ilki ve önemli, üniversitelerin yönetimine gerekli görülen hallerde hükümet tarafından el konulabileceği hükümdür. Bu, Anayasa'da 1971'de yapılan gerici yöndeği değişiklikle dayandırılmaktadır. Ancak bununla ilgili bir başka gerici hüküm, Anayasa Mahkemesi tarafından 1750

ADIM ADIM TERTİPLENEN PROVOKASYON

Son üçes gün içindeki saldırıları bir sıralarsak faşist terörü daha iyi görürüz.

10 Kasım Cuma günü: Elinde Aydınlik gazetesi taşıdığı için İhsan Çamur ve Cumali Aydoğan adlı iki öğretmen saldırıya uğradı. Saldırganlar polis birşey yapmadı.

17 Kasım Cuma günü: Adnan Elev li adlı bir lise öğrencisi 50-60 kişilik faşist bir grubun saldırısına uğradı. Ayağından üç yerden yaralandı. Saldırganlara birşey yapılmazken yaralı öğrenci kendi kendini vurduğu gerekçesiyle tutuklandı.

24 Kasım Cuma günü: Pazaryerinde köye gitmek için orada bekleyen Kazım Sezer adlı bir öğrenci, bir grup faşist tarafından dövüldü. Saldırganlara yine birşey yapılmadı.

27 Kasım Pazartesi: A yana tepesinden Yeniköy Mahallesi bir grup faşist tarafından kursun yağmuruna tutuldu.

28 Kasım Salı: Halkın tepkisini toplayan saldırı-ganlar tecritten kurtulmak için bir tertip düzenlediler. Gece saat 23.20 saatlarında kendi çıktıkları kahveye bomba atıldı, çevredeki bir bankanın ve evlerin camı kırıldı.

Bu tertip gelecek Cuma ki saldırıya zemin hazırlamanın ilk aşamasını oluşturuyordu. Bombalamaların ardından çeşitli yerlere müstahcen ve tahrik edici sloganlar yazıldı. "Komünistler kahvelerimizi bombaladılar, intikan zamanı geldi" gibi tahrik edici konuşmalar yapıldı.

1 Aralık Cuma: İşte faşistlerin ekledikleri büyük gün gelmişti. Bütün şartları hazırlamışlar, provokasyon için şartları elverişli hale getirmişlerdi. Sabahleyin çevre il ve ilçelerden de getirdikleri güçlerle Tirebolu Ülkü Ocakları imzasıyla bildiri dağıtmaya başladılar. Tirebolu'da Ülkü Ocakları diye bir dernek yoktur.

Bu arada Yaşar Okuyan'ın da Tirebolu'da olup Tirebolu Büyük Ülkü Derneğine 3 milyon lira getirdiği söylentileri dikkate değerdi.

Bildiri dağıtan grup Yeniköy mahallesine girip orada provokasyon yaratmak istiyorlardı. Ama Yeniköy halkı bu olayına gelmeyip faşistleri mahalleye sokmadı. Fa-

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

TİREBOLU'DA FAŞİSTLER TERTİP PEŞİNDE

Her Cuma günü faşistler dışarıdan da destek sağlayarak halkın üzerinde terör estirmeye çalışıyorlar. Saldırıların Tirebolu'nun pazarı olan Cuma günlerinde yoğunlaşmasının nedeni çevre köylerden gelenleri Tirebolu'nun daha da ka-ıabahtlaşmasıdır.

Bu saldırılar üç aydan beri her Cuma düzenli bir şekilde sürdürülmektedir. Saldırıların sonucu yurtsever niteliğiyle tanınan

Yeniköy Mahallesi halkı yolda giderken temkinli olmak zorunda kalmıştır. Faşistler Yeniköy Mahallesi dışında yakaladıkları her yurtsevere, devrimciye gruplar halinde saldırı makladır. Halk ve esnaf huzursuz halindedir.

Elindeki Aydınlik gazetesi nedeniyle saldırıya uğrayan iki öğretmenin dövülmesi de bu saldırılardan bir tanesidir.

Niğde Valisini uyarıyoruz

MHP'nin saldırılarını karşı tedbir alın

Bor ilçesi MHP'ilerin etkin olduğu bir ilçedir. Burada faşistler terör estirerek CHP parti binasının, TÖB-DER ve Halkevi binalarının ilericil yurtseverlerin yazıhanelerini tahrip ediyor ve camlarını kırıyorlar. Toplu halde ilçe içinde gezerek yakaladıkları yurtseverleri öldürmeye dövyüyorlar. Dernekten çıkanları takip edip, başlarına götürüp işkence ediyorlar. Bor'da ilericil olan Petrol Ofisi bayisi yakılmak isteniyor.

Bor'a bağlı bulunan Çukurkuyu, Kızılca, Kemehisar, Bayat Kayı, Altunhisar, Çiftlik, Gücü, Asmaz ve Hasan Dağı Ulukışla, gibi köy ve nahi-yelerin hiç birinde faşistler yoktur. Buralardan Niğde'ye gelmek isteyenlerin veya Bor'a gelenlerin can güvenliği yoktur. Arabadan iner inmez yaş-

lı genç, çocuk çocuk demeden dövyüyorlar, tehdit ediyorlar. Bu yüzden Kemehisar, Çukurkuyu Kızılca arabaları Bor'da durmuyor. Buraların muhtarları ve belediye başkanları kaymakama durumu bildirdikleri halde, yetkililer bunları kulakardı ediyor.

Bor halkı da bu saldırılardan nefret ediyorlar. Daha önce Kontre-ğilla ile ilişkisi gazetemizde açıklanan Niğde MHP Milletvekili Sadi Somuncuoğlu olayların tertipsizdir. Sadi Somuncuoğlunun Niğde'deki her olayda parmağı vardır.

Niğde Valisi, Sadi Somuncuoğlunun her gelişinde olaylar çıkıyor dediği halde tedbir almıyor.

Yetkilileri tekrar uyarıyoruz. BİR OKUYUCU

ERZİNCAN

Duyduk ki ilimizde de tertipler tezgahlanıyormuş

Gazetemize daha önce yazmış olduğumuz konu köyümüzle ilgili olup köyün derinlerini anlatıyordu. Fakat derdimiz bir tane değil, dağlar kadar, ama yılmıyoruz.

Erzincan ilimizde yeni birkaç olayın tezgahlandığını hissediyoruk. Ve nihayet faşistler bunu yapmaktan geri kalmadılar. 30 Kasım 1978'de

MHP ve Kontreğilla faaliyetlerini Erzincan'da da sürdürerek halkımızı tehdit ediyorlar. Birkaç hafta evvel de Erzincan'daki olayları Aydınlik gazetesinden okuduk. 40 tane faşist yaşlı bir kişinin yolunu keserek "Alevisin, Sınni misin?" diye soruyorlar.

120 Mermerli Köylüsü Adına Süleyman Ataç

Biz yurt dışındayız,

Kör göze parmak sokmak

Gazeteler manşet manşet, Maras'taki olayları yazıyor. Maras alevleri içinde Maras Kalesi yanyor. Binalar yanyor. Dükkanlar yanyor. Evler yanyor. İNSANLAR YANIYOR.

Kim yakıyor Maras'ı, Türkiye'nin Maras kalesini, Kurtuluş Savaşında çocuğu, ninesi, dedesiyle, Alevisi, Sınnisiyle omuz omuza savaşan yiğit Maraslıları?

Kim yakıyor? İltikâçlar, MHP'ye oy verenler, MHP'nin arkasından gidenler. Kim, kim yakıyor Maras'ı? Hangi milli hain, hangi alçak, hangi gözü-dönmüş düşman yakıyor?

MHP YAKIYOR. Türkse yakıyor. ETKOSU, KONTRGERİLLASIYLA ELİ KANLI FAŞİSTLER YAKIYOR.

Evlerin kapılarını kırıp 9 nüfuslu ailenin dokuzunu satırla doğrayan kimdir? Evlerin kapısını kırıp insanları kurşuna dizen alçaklar kimin beslemeleridir? Hangi davanın peşindedir bu gözi dönmüşler?

Bugün tartışılacak gün değil. Say-faları bulan tartışmamız, MHP Maras'ta özetledi. Bugün tartışma zamanı değil, kötülüğün zamanı hiç değil. Kör göze MHP'nin kendisi parmak sokuyor.

Türkse davasını Maras'ta eylemleriyle anlatıyor. Ev, ocak yakarak, yüzlerce insanı katlederek, Maras Kalesine gazlı bezler atıp ateşe vererek anlatıyor. İşte dava budur. Var mı siz-niz bu davayı gütmeye? VAR MISI-NİZ BU DAVAYI GÜDENLERİN

PEŞİNDEN GİTMEYE? ONLARA ALET OLMAYA?

"Davadan dönenler vurulur" diye tehdit edenler, korkmayan, davadan dönmün. Arkanızda 45 milyon Türkiye halkı var.

Bugün korkaklığın değil, cesaretin günüdür. Maras Kalesi onarılacak, yaralar sarılacak, halk MHP'den hesap soracaktır.

Ölen babanın yerini oğlu alır. Ölen bebeğin yerini komşu çocuğu alır. Maras halkı saman alevlerini söndürmesini bilir. Bilir ve hepsinin de hesabını tek tek sorar.

Ya MHP? Ateşi bacasını sarmış, paçası tutuşmuş MHP? Asıl alev içinde olan MHP dir. Kül olup bitmesini geciktirmek için sizi de ateşe sokmak istemektedir. 45 milyonun nefretini üzerinde hissedene, köşeye sıkıştırılmış MHP delirmekte, sizi de deli olmaya çağırılmaktadır.

Deli bir yerde mazur görülür, hastadır, iyileştirmeye çalışılır. Ama dokuz nüfuslu aileyi satırla doğrayan faşist, ona bu emri veren Başbuğu, Türkiye halkı önünde yaptıklarının bir bir hesabını bugün, olmazsa yarın, olmalı döbirsini gün verecektir.

Kör de yönünü şaşırabilir, düşmanın arkasından gidebilir. Görmüyordur, mazur görülür. Ama sizi kör edenler parmaklarını gözünüze sokuyor. Daha tehlikeyi sezmemek mümkün mü? Gözünüzü yumsanız, oymaya çalışıyor. Daha düşünmeye vakit kaldı mı?

2. baskı
12,5 liraAYDINLIK
YAYINLARI

DOĞU PERİNÇEK

Bozkurt Efsaneleri ve Gerçek

-Turancılığa ve İrkçiliğe Karşı Mücadele-

MAO ZEDUNG
SEÇME
ESERLERGenel Dağıtım:
TÜR-DA
Hamam sok. No:4
Cağaloğlu-IstanbulAYDINLIK
YAYINLARI

90 TL

LI HEMBER HERDÜ SUPER DEWLETAN
MEJOKETAN Ü CAHŞEN NETEWAYIDENGË
KAWA

HEMU KARKEREN CIHANE Ü GELEN BİNDEST YEKBİN

İKİ SUPER DEVLETE SOMURGEÇİLİĞİ VE MİLLİ HAINLİRE KARŞI

DENGË KAWA ÇIKIYOR

Onbeş Günüklük
Siyasi ve Kültürel DergiİSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN
KÜNK VE BİRİKET İMAL ETTİRİLECEKTİR.

7648 Ad. 2ÇB, 31002 Ad. 3ÇB, 31665 Ad.4ÇB Künk ve 44177 Ad.15cm.
lik biriket kapalı zarf usulü ile imal ettirilecektir.

Bi için muammer keşif bedeli 6.489.598,11.-TL.-, geçici teminatı 208.437.94.TL.dir.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta caddesindeki Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.
İsteklilerin kapalı teklif mektuplarını en geç 11.1.1979 Perşembe günü saat 11'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilan olunur.
Ancak ihaleye iş tırak etmek isteyenlerin ihale tarihinden 3 iş günü önce yeterlilik belgesi almak üzere belge komisyonuna müracaat etmeleri gerekir.
Basın:29839 - 1766

İSTANBUL GELENBEVİ ORTAKOKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- İstanbul Fatih Gelenbevi Ortaokulunun kışlık yakacak odun satınalma işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2- Keşif bedeli (40.000.-) TL. dir.

3- Eksiltme İstanbul 3. Sayılı Okullar Saymanlığında 11.1.1979 Perşembe günü saat 14.00'e yapılacaktır.

4- Eksiltme şartnamesi müdürlüğümüzde mesai saatleri içerisinde görülebilir.

5- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:
a) (3.000.-) liralık geçici teminatın okullar saymanlığına yatırılması,
b) 1978 yılına ait Ticaret Odası Belgesini ibraz etmeleri,
c) Müracaat dilekçelerini il birlikte vercekleri teklif mektuplarını en geç 11.1.1979 Perşembe günü saat 14.00'e kadar ihale komisyonu başkanlığına vermeleri,
d) Teğrafla müracaatlar ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilan olunur.

(Basın:30094 - 1767)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

DÜNKÜ
BULMACANIN ÇÖZÜMÜ
1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12
1. MÜKEMMEL VİVEDİ
2. İZMİR MAR Z K
3. M S U C A F E R İ
4. A L T I N C I F İ L O
5. A R A Y M A
6. A R Y A B A S A M A K
7. Y E T M İ K K A N I
8. A R A R A R A K Z

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Düşünce, duygu ve olayların yazılı ve görsel ve etkili bir biçimde anlatılması sanatı, yazın. 2) Çin'ilerin milli savaş sporlarından biri - Terzi boğa güreşi arenalarında çok atılan bir İspanyol narası. 3) Terzi mühlentinin kısa yazılışı - Terzi ayaklara takıldığında yazıyı kolaylaştırır. 4) Birlikte vs... anlamları olan bir bağlaç - Kimyada tellür elementinin simgesi. 5) Top biçiminde sarımsık iltik - Terzi aklı. 6) Geminin demir alması hazır olması - Terzi inek sesi. 7) Reçineli ağaçların yağı ve çabuk yanmaya elverişli kısmı - Terzi zenci müziğinin batı yorumuyla çalınması. 8) Terzi yal - Terzi uç çalan. 9) Bir çoğul eki - Hakkı uygun, adale di. 10) Terzi bir nok-tadan eşit uzaklıktaki sonsuz sayıda noktadan oluşturduğu geometrik şekil, çember - Uluslararası trafikte Yugoslavya'nın simgesi. 11) Uysal ve iyi huylu insanlar ve özellikle kadınlar için söylenen. 12) Toplanma, toplantı (Eski dil).

Iran'daki Şah rejimine karşı mücadele büyük-küçük, kadın-erkek herkesi seferber ediyor.

Meşhed'de 600 bin İranlı Şah rejimini protesto etti

TAHRAN
Geçtiğimiz Cumartesi günü askerî birliklerin 21 kişiyi öldürmesini protesto için dün Meşhed'de 600 bin kişinin katıldığı büyük bir gösteri düzenlendi. Gösteriye civar illerden ve köylerden de çok sayıda insan katıldı. Muhalefet liderlerinden Ayetullah Homeyni de böyle bir gösteri için çağrıda bulunmuştu.

Meşhed'de büyük kitle gösterileri olurken, genel grevin de Şah rejimini oluşturma zorladığı gelen haberler arasında.

Öte yandan Tahrân'da iki gündür, ABD elçiliği etrafında ABD'yi protesto için yapılan gösteriler sürüyor.

Pazartesi günü Tahrân'da yaralananların kaldırıldığı hastanelerin doktorları da gösteriye katıldılar. Gösteriye katılan 600 doktor, "Şah'a Ölüm" şeklinde sloganlar bağrdılar.

Öte yandan ülke çapında yapılan posta grevi sürüyor. Elektrik dağılımı

Tahrân'da gösteriye katılan doktorlar "Şah'a ölüm" diye bağrdılar
Askerler arasındaki huzursuzluk artıyor
Petrol ihracı durdu
Posta grevi sürüyor

ise sürekli aksıyor.

Bu arada askerler arasındaki huzursuzluk da giderek artıyor. Halka ateş açılmasını istemeyen askerlerle, ateş açan askerler arasında çatışma çıktı. Homeyni'nin askerlere yaptığı çağrının da, bu olayda önemli bir yer tuttuğu bildirildi.

PETROL SEVKİ DURDU

Petrol işçilerinin Şah rejimini protesto için yaptıkları grev sonucu üretilen 1 milyon varil petrol ancak İran'ın ihtiyaçını karşılıyor.

Petrol üretiminin düşmesi sonucu petrol ihracatı durdu.

HÜKÜMET KURMA ÇABALARI

Şah Rıza Pehlevî'nin Gulam Sadiki'den bir hükümet kurmasını istemesi üzerine, Sadiki bazı şartların yerine getirilmesini istedi. Sadiki'nin önerileri şöyledir:

— SAVAK (Siyasi polis) dağıtılacaktır.

— Şah kendi kişisel servetini ve Şah ailesine ait malvarlığını devlete bağışlayacaktır.

— Petrol politikası sadece hükümet tarafından denetlenecek ve sapacaktır.

— İran dış politikada, özellikle İsrail ve Güney Afrika konularında tarafsız olacaktır.

— Ordunun günlük ya-

sama ve siyasal hayata müdahalesine son verilecektir. Hükümetteki askerler derhal görevlerini bırakarak kırsal alanlara döneceklerdir.

Bilindiği gibi Sadiki, bir zamanlar Ulusal Cephe Partisi içinde yer almış, 1963'te bu partiden çıkarılmıştı.

SWAPO: «Namibya'da çifte seçimi kabul etmekle Batı hata etti»

800 bin nüfuslu bir bölgenin kurtarıldığı bildiriliyor

BANGKOK/PEKİN
Güney Vietnam'da yaşayan halk, Le Duan klığıne karşı geniş çaplı bir direniş hareketi başlattı. Fransız Haber Ajansı'nın (AFP) bildirdiğine göre, bölgede yaşayan Kmer asıllı halk, Hanoi yönetimine karşı mücadelesinde şimdiden bir "Kurtarılmış bölge" kurmayı başardı. "Kmer Krom" adıyla tanınan bölge halkı, Vietnam yönetiminin baskı ve savaş politikasına karşı silahlı bir direniş yürütüyor.

Fransız Haber Ajansı'nın (AFP) "Kamboçya'nın Sesi" radyosuna dayanarak verdiği haberde, kurtarılmış bölgenin Şo Dok ve Raş Gia bölgeleri arasında olduğu bildirildi. Bölge nüfusu 800 bini buluyor. Hanoi yönetimine karşı mücadele eden direniş kuvvetleri bir radyo vericisi aracılığı ile halkı baskılara ve savaş siyasetine karşı çıkmaya çağırıyor.

Öte yandan Pekin radyosu da Hanoi'nin Kamboçya'da kurduğu kukla örgütünü teşhir eden bir yorum yayınladı.

Yorumda Hanoi'nin, Kamboçya'ya yönelik saldırılarla meşru bir görünüm vermek amacıyla, "Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi" adı altında bir kukla örgüt kurduğu belirtiliyor. Pekin radyosu, bu sahte "Ulusal Birlik Cephesi'nin" kurulmasıyla Vietnam saldırılarını yoğunlaştırdığı açıkladı. Yorum şöyle devam ediyor: "Peki bu kukla örgüt Vietnam makamlarının içine düştükleri zor durumdan onları kurtarabilir mi? Hayır. Kamboçya halkı uzun devrimci savaşlarda denemisi bir halktır. Kamboçya halkı, milli bağımsızlığına em-

SWAPO Başkanı Sam Nijomo

DARÜSSELAM
SWAPO'nun bir temsilcisi (Güneybatı Afrika Halk Örgütü), Namibya'nın kurtuluşu için verdikleri mücadeleyi kazandı. Kadar mücadele devam edecektir.

SWAPO adına Tanzanya ajansına bir demec veren temsilci, bundan sonra SWAPO'nun Namibya konusunda görüşmelerine katılmasının zor olacağını belirtti.

Temsilci ayrıca, beş Batılı ülkenin çifte seçimi kabul etmekle, büyük hata ettiklerini ve işi çıkmaza soktuklarını belirtti.

KÜRTAJ HAKKI İÇİN YAPILAN GÖSTERİLER, OLUMLU SONUÇ VERİYOR

Hollanda'da kürtaj hakkı için yapılan mücadele kadınların diğer sorunlarını da gündeme getirdi. Hollandalı kadınlar, toplantılar düzenleyerek bu sorunlarını tartışıyorlar ve mücadele kararları alıyorlar.

Hollanda'da kadın hakları için, mücadele toplantısı yapıldı

NİYAZI TERZİ, HOLLANDA'dan bildiriyor
Hollanda'da kürtaj hakkı için başlayan mücadele, kadınların diğer sorunlarını da gündeme getirdi. Kürtaj hakkı için yapılan gösterilerin olumlu sonuçlar vermesi, kadınları daha da cesaretlendirdi.

Şimdi kadınların çeşitli sorunlarının ele alındığı büyük toplantılar düzenleniyor. Toplantılara binlerce kadın katılıyor. Toplantılarda esas olarak şu sorunlar ele alınıyor:

— Kadınlar, ikinci sınıf vatandaş muamelesi görüyor.
— Kadınlar, erkelerde aynı haklara sahip değil.
— Kadınlar arasındaki eşitsizlik oranı büyük boyutlara ulaştı.
Kadın hakları için yapılan toplantılarda hükümetten bu sorunlar için önlem alınması istendi. Ayrıca mücadele kararları alındı. Önümüzdeki dönemde kadınların mücadelesinin daha da yükselmesi bekleniyor.

ÇİNLİ GÖÇMENLER VE VIETNAM

RAGIP DURAN

SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİST İŞGALLER, ON BİNLERCE ÇİNLİNİN ÜLKEYİ TERK ETMESİNE YOLAÇTI

● Çinli göçmenlerin, burjuva olduğu iddiası geçersizdir
● Çin Halk Cumhuriyeti'nin yurt dışındaki vatandaşları hakkındaki tutumunda, göçmenlerin hür iradesi belirleyicidir

Son birkaç ay içinde yaşadığımız olaylar Vietnam'da yaşayan Çin asıllı göçmenler sorununu bir kez daha gündeme getirdi. Çin geçtiğçe sıklaşan sınır ihlalleri, Çin genlerine saldırdılar, Pekin'in notalarına aynı anda hem "Hanoi'de ve hem de Moskova'dan gelen" tekipler, bu sorunu etraflıca araştırmamıza neden oldu.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin başarılı dış politikası adımları ile birlikte yoğunlaşan Vietnam saldırılarının sebebi nedir? Vietnam'da yaşayan Çin asıllı göçmenlerin geçmişleri ile bugünkü durumları arasında ne gibi farklar vardır? Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1949'dan bu yana ülke dışında yaşayan yurttaşları konusundaki tutumu ne olmuştur? Ve nihayet Sovyetler Birliği Çin-Vietnam anlaşmazlığından ne ummaktadır?

İşte cevaplandırılması gereken sorular.

EMPERYALİST YAGMANIN DAYATTIĞI ZORUNLU GÖÇ
Çin tarihi, daha birinci yüzyıldan beri insanları çeşitli nedenlerle ülkesini terketmek zorunda kaldığını gösteriyor. Ancak bu zorunlu göç esas olarak Afyon Savaşından sonra (1840) başlıyor. İnsan gücü ve hammadde bakımından çok zengin olan bu ülke, o zamanlar sömürgecilerin başlıca hedefi oldu. Çin'in işgal edilemeyeceğini on binlerce insanın yaşamını kurtulmuş oldu. Ve hayat kavga için göç ettiler. Kimi Amerika'lara kimi ise daha yakın ülkelere gittiler.

Paris'te Çin Dükkanları Caddesi, (Rue Monsieur le Prince), New York'ta, San Francisco'da

İLK ZORUNLU GÖÇ AFYON SAVAŞI İLE BAŞLADI

yetü bunları beşinci kol olarak kullanıp kapitalist dünyaya sızma hareketleri tertipliyormuş!

Göç nedenlerini ve istatistiklerini incelediğimizde, Moskova'nın bir yalanı daha ortaya çıkıyor. Emperyalist işgallerde, ülkesini terk edip kaçanlar, çoğunlukla emekçilerdir, yoksul köylülerdir. Çünkü emperyalist işgal eden fazla zarar gören onlardır. Üstelik göçmenler çoğu zaman irkçüğü ve ağır sömürünün baskısı altında kalmışlardır. Tıpkı bizim Almanya'daki işçilerimiz gibi...

MARKS VE LENİN ÇİNLİ GÖÇMENLERİ SAVUNDU
Karl Marks daha 1857'de, Çinli göçmenlere yapılan baskılara karşı çıkmanın İngiliz baskısını şöyle mahkum ediyordu: "Peru ve Küba'da kölelikten de beter bir hale getirilen, ölüncüye kadar işkence edilen göçmen işçilere uygulanan baskılar hakkında hiç bir ses çıkmıyor" (İngilizlerin Çin'deki vahşeti başlıklı bir makalesinden-1857 Martında New York Daily Tribune gazetesini için gönderilmiş)

Uluslararası proletaryanın bir başka büyük öğretmeni Lenin de, 5 Kasım 1918 tarihli bir talimatında şunları belirtiyor: "Çin asıllı ve diğer Doğu ülkelerinden gelen insanlar burjuva gözüyle bakılmamasını, denetlemediğin bütün örgütlere bildirin" (Sovyetler Birliği'nde yayınlanan "Tarih Sorunları" dergisi, yıl 1957 sayı 10)

Lin Biao'dan Dörtü Çeteve, Brejnev'den teslimiyetçi burjuva yazarlara kadar Çin ve sosyalizm düşmanları göçmenleri burjuva diye damgalıyor, onlara yapılan zulmü halkları gösterme çabasın-

1949 yılına kadar Çin halkının sırtında uç dağ vardı: Emperyalizm, feodalizm ve komprador burjuvazi. Çin halkı resimde görüldüğü gibi köle muamelesine tabi tutuldu. Bu baskılara dayanmayan on binlerce insan zorunlu olarak terketmek aradı.

lar. Ama natie...
Kuşkusuz, bugün yabancı ülkelerde yaşayan Çinlilerin bir kısmı, eski sınıf köklerini terk ederek burjuvaziye katılmışlardır. Ancak bunların oranı yüzde 10'u geçmemektedir. Üstelik büyük bir çoğunluğu küçük tüccar, lokantacı, antikacı gibi küçük ve orta burjuvazinin saflarında bulunmaktadır.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NİN ÜLKE DIŞINDA YAŞAYAN ÇİNLİLER KONUSUNDAKİ İLKELİ TUTUMU

Çin Komünist Partisi 1949'da iktidara geldiğinden beri, Çin'in yurtdışında yaşayan göçmenler konusundaki tutumu son derece açıktır. Çin, yabancı ülkelerde yaşayan yurttaşlarının durumlarını tamamen kendilerinin belirlemesini savunmaktadır. Bir Çinli göçmen, hangi ülkenin uyruğuna geçtiği konusunda seçim yapmakta özgürdür. Çin Hükümeti bu konuda göçmenlerin yaşama diktaları ülkenin uyruğuna geçme

Papa 2. Jean Paul

"İnsan, üzerinde hesaplar yapılan bir varlık olmamalıdır"

PAPA, NOEL MESAJINDA İNSAN HAKLARINI SAVUNDU

VATIKAN
Papa 2. Jean Paul, İsa Peygamberin doğum günü olan Noel dolayısıyla yaptığı konuşmada insan haklarını savundu. Vatikan'ın ünlü Saint Pierre kilisesi önünde 30 bin aşkın hıristiyanın izlediği Noel töreninde Papa, siyasi yani ağır basan bir mesaj okudu.

Mesajının önemli bölümünü "İnsanların özgürlüğü" konusuna ayıran Papa, "İnsan, üzerinde hesaplar yapılan bir varlık olmamalıdır" dedi. Konuşmasının daha sonraki bölümünde insan haklarını savunmanın kutsal bir görev olduğunu söyleyen Polonya'lı Papa, "İnsan, siyasi veya ekonomik sistemlerin kölesi olmaktan kurtulmalıdır" dedi.

Papa 2. Paul, Noel töreni sonunda, 23 ayrı dilden yeni yıl kutladi ve 1979'un bir "huzur ve barış yılı" olmasını diledi.

Batılı basın da Papa'nın Noel töreninde yaptığı konuşmaya büyük yer verdi.

"Fransız 'Le Figaro' gazetesini konu ile ilgili yorumunda, 2. Jean Paul'un üslubu ve içeriği bakımından modern bir Noel mesajı okuduğuna dikkat çekti. Gazete, Papa'nın Polonyalı oluşu ve bugünkü dünya durumunun onu böyle bir mesaj hazırlamaya zorladığını yazdı.

Sedat, Begin'in Arap dünyasını bölmeyi amaçladığını söyledi

● Fransa Dışişleri Bakanı: "Orta Doğu'da barışın şartı, İsrail'in işgal ettiği topraklardan geri çekilmesidir"

KAHİRE(TIA)
Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, İsrail Başbakanı Begin'in içtenlikle barış istediğinden kuşku olmadığını söyledi. Altmışıncı yaş günü dolayısıyla Mısır televizyonuna bir demec veren Sedat, İsrail'in esas amacının, Arap dünyasını bölmek olduğunu açıkladı. Sedat, "Mısır'a karşı tavrı takınan ve Orta Doğu barışına karşı çıkan Arap ülkelerinin de İsrail'in bu "oyununa alet olduklarını" söyledi. Mısır Devlet Başkanı, ABD'nin de kendilerle aynı fikirde olduğunu bildirdi.

Öte yandan ABD Başkanı Carter da, Mısır ve İsrail arasındaki bütün pürizlere rağmen bir barış anlaşmasının imzalanacağına inandığını söyledi. Carter şöyle dedi: "Bugün Camp David anlaşmalarını temel alan barış görüşmelerinin çıkması da olduğunu kabul ediyorum. Ancak bütün bunlara rağmen Mısır'a İsrail'in bir barış anlaşması imzalamasına inanıyor."

SCHMIDT, ORTA DOĞU'DA BARİŞİN ÖZLENDİĞİNİ SÖYLEYDİ

Mısır Devlet Başkanı'nın 60. yaş günü dolayısıyla bir kutlama telgrafı gönderen Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Orta Doğu'da barışın özlemini belirtti. Schmidt, bütün güçlüklerle ve bütün gerekliliklerle rağmen başarıya ulaşacağını umut ettiğini söyledi. Federal Almanya Başbakanı, Mısır ile ülkeleri arasındaki ilişkilerinde hatırı sayılır bir dostluk düzeyine ulaştığını açıkladı.

Bangladeş'te seçimler ertelendi

DAKKA
Bangladeş'te 27 Ocak'ta yapılması planlanan genel seçimler Şubat'a ertelendi. Seçimlerin ertelenme sebebi, Bangladeş Devlet Başkanı Zia Ur-Rahman tarafından radyo, televizyonda açıklanacak.

Öte yandan Zia Ur-Rahman ile görüşen muhalefet liderleri, görüşmelerden bir sonuç alamadıklarını belirttiler. Bilindiği gibi, Bangladeş'te muhalefet partileri, seçimlere katılmak için, sıkıyönetimin kaldırılması, siyasi tutukluların serbest bırakılması ve sansürün kaldırılması gibi talepler öne sürmüştü. Liderler, taleplerini yerine getirilmediği takdirde genel seçimleri boykot edeceklerini de açıklamışlardı.

FRANSA DIŞİŞLERİ BAKANI KUVEYTTTE
Kuveyt'te bulunan Fransa Dışişleri Bakanı Jean François-Poncet, Orta Doğu'da kalıcı ve toplan bir çözümün sağlanabilmesi için

Yarın
Vietnam'daki Çinli göçmenler

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çelik
Vuran bızız

Gültepe ve Narlıdere Belediye grevleri sürüyor

- Genel-İş, belediye başkanlarını para bulmak için yeterli çaba harcamamakla suçladı
- Belediye işçileri "Haklarımız ödeninceye kadar direneceğiz" diyorlar

İZMİR (AJANSLAR) DİSK Genel-İş Sendikasının İzmir Gültepe ve Narlıdere Belediyelerindeki grevi birinci ayını doldurdu. CHP'li Belediye başkanları işçilere para ödeyemeyecek durumda olmadıklarını belirterek, Genel-İş Sendikasının Belediye Gelirler Yasası çıkması için mücadele etmesini istiyorlar.

Genel-İş ise Belediye başkanının bu yasayı öne sürerek sorumluluktan kacamayacağını, üstelik bu konuda yeterli

bir mücadele vermediklerini söylüyor. ZORLUKLARA RAĞMEN HALK GELİRLERİNİN YENİDEN ÇIKARILMASINI istiyor. Toplusözleşmeden doğan farkların ödenmemesi nedeniyle 450'ye yakın Genel-İş üyesi işçinin 28 gün önce başlatılan grevler semt halkının çeşitli zorluklarla karşılaşmasına yol açtı. Ancak buna rağmen belediye işçilerinin grevini haklı bulduğunu belirtiyor. Gültepe ve Narlıdere'

Narlıdere Belediye grevçileri haklarını almaya kararlı!

nin CHP'li Belediye başkanları Aydın Erten ile İhsan Özbakış, Belediye Gelirler Yasasının Meclisten çıkarmasını kendilerini zor durumda bıraktığını ileri sürüyor ve Genel-İş Sendikasının mahalli grevler yerine üst düzeyde eylemler koyarak bu yasanın çıkmasını çabuklaştırmasını istiyor.

Genel-İş Sendikasının bu iki belediye grevini yürüten İzmir 4'üncü şube sekreteri Celal Üre ise şöyle diyor: "Belediye gelirleri çıkmadığı için grevin sorumluluğunu sendikamıza yıkmak isteyen belediye başkanları şimdiye kadar ne yapmışlardır?"

Üre, söz konusu yasanın çıkması için sendikamın Hükümetle üst düzeyde temaslarını sürdürdüğünü de belirterek "Sendikamızın bulunduğu girişimler kadar başarısız da işçiden emekçiden yana olduklarını diğerlerinden düşürmeyen belediye başkanları bulunsalar ya!" dedi.

Öte yandan Belediye işçileri bugüne kadar çok laf dinlediklerini, ancak tam iş ortamında beş parasız ortada bırakıldıklarını söyleyerek, "Haklarımız ödeninceye kadar direneceğiz" diyorlar.

Tıpkı 9 yıl önce sarı Çelik-İş'i kovarken olduğu gibi bu kez de Rus uşağı Maden-İş'i kovmuşlardır. Maden-İş'i kovmuşlardır. (Fotoğraflar: Erhan İldiz)

DEMİR DÖKÜM DİRENİŞİ İKİNCİ GÜNÜNDE

sendika seçme özgürlüğüne saygılı olmalıdır!"

*"Patron, Rus uşağı Maden-İş'e destek olmaktan vazgeçmelidir"
*"Patron, istifa ettiğimiz Maden-İş'e aidat kesmemelidir"

İSTANBUL (ÖZEL)

Demir Döküm Fabrikasında 1.600 işçinin önceki gün başlattığı direniş başarıyla devam ediyor. İşçiler yeni örgütlenmeleri Devrimci Maden-İş Sendikasının işveren tarafından tanınmasını ve işten çıkarılan 7 arkadaşlarının işbaşı yapmasını istiyorlar. Direnişin ikinci günü işçiler, fabrika içinde bir yürüyüş düzenleyerek fabrikamın genel müdürlüğünü ve personel müdürlüğünü protesto ettiler.

ÇEVRE HALKI AKIN AKIN FABRİKAYA GELİYOR

Demir Döküm'de 25 Aralık günü başlayan direniş haberi, dalga dalga Alibeyköy'ün, Silahtar'ın, Yıldıztaşı'nın gecekondu mahallelerine yayılması üzerine, işçilerin eşleri, anaları, babaları, çocukları, akrabaları, çevre halkı akın akın fabrikaya gelmeye başladı. Kapıları kaynaklayarak

fabrikayı terk etmeyen, gece gündüz fabrikada yatıp kalkan işçilere çevre halkı büyük destek oluyor.

Analar, babalar, bacılar, kardeşler, eşler direnişteki işçilere ihtiyaçlarını soruyorlar, moral veriyorlar. Bir kadın, içerdeki kocasına, fabrikamın parmaklıklar arasından soruyor: —Geceleri üşüyor musunuz?

—Üşüyoruz. Fakat sen yine de bana bir kazak gönder.

—Harçlığını ver mi yanında? —50 lira aldım, idare eder.

Az ötede başka bir kadın "Kocam ne derse, ben de oradayım. Elbirliğiyle bu işi bir an önce düzleteceğiz" diyor.

Bir çocuk parmaklıklara dayanmış babasıyla konuşuyor. Gözleri pırıl pırıl. Adı Erdal Kılıç. "Babamın mücadelesi haklıdır. Ben de destekliyorum" diyor.

Gelenler yiyecek, giyecek, paket paket sigara veriyorlar, kapının üzerinden aşarak işçilerin yüzü gülüyor. Moralleri verinde. —Aksama doğru işçiler fabrika içinde meydana toplandı. Biz üyemiz olan işçilerin üye bildirim listesini ve Maden-İş'ten istifalarını işverene bildirdik. Seçim yaparak işverene sendikamızın temsilcilerini atadık. "İşveren, temsilcilerimizi tanınmayacağına, bize temsilcilik odası vermeyeceğini belirtti. Ayrıca Maden-İş'e illa da aidat kestireceğini ısrarla söylemektedir.

Üyelerimiz ise Maden-İş'e verilen aidatların, kendilerine kurşun olarak döndüğünü gördüğü için, haklı olarak tepki göstermektedir. İşveren, yok olan Maden-İş'i suni teneffüse yaşıttırmak istemektedir. Çünkü işveren, kendisine hizmet eden Maden-İş'i avucunun içine almış ve ortak çalışmaktadır.

Öte yandan Devrimci Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Hakkı Öztürk gazeteye bir açıklama yaparak, direnişin nedenlerini ve taleplerini şöyle açıkladı: "Biz Devrimci Maden-İş Sendikası olarak bugüne kadar işverenle pazarlığa girmeden, üyelerimizi çalıştırdık. Üretimi aksatmadık. Maden-İş'in yol açtığı her türlü bölünce davranışa son vererek, işyerine kardeşliği ve dostluğu getirdik!"

"Artık işçiler Maden-İş diye bir sendika tanımıyorlar ve zaten öyle bir sendika da Demir Döküm'de yoktur. Yok olan Maden-İş'ten sonra ne hikmetse bu defa ortaya işveren çıktı. Biz üyemiz olan işçilerin üye bildirim listesini ve Maden-İş'ten istifalarını işverene bildirdik. Seçim yaparak işverene sendikamızın temsilcilerini atadık.

"İşveren, temsilcilerimizi tanınmayacağına, bize temsilcilik odası vermeyeceğini belirtti. Ayrıca Maden-İş'e illa da aidat kestireceğini ısrarla söylemektedir.

Üyelerimiz ise Maden-İş'e verilen aidatların, kendilerine kurşun olarak döndüğünü gördüğü için, haklı olarak tepki göstermektedir. İşveren, yok olan Maden-İş'i suni teneffüse yaşıttırmak istemektedir. Çünkü işveren, kendisine hizmet eden Maden-İş'i avucunun içine almış ve ortak çalışmaktadır.

"İşveren Maden-İş'in icra memuru değildir, olamazdır.

"İşveren çok iyi bilir ki 1969'da sarı Çelik-İş Sendikası vardı. O sendikamın da sözleşmesi vardı. Ama işçiler o sendikayı kapı dışarı edince, işveren de haldini alarak yeni sendika ile protokol yapmış ve yeni sendikamın temsilcilerini tanıdı. Yine MESS bünyesinde NETAŞ Fabrikası dahil birçok fabrikada örgütlenme böyle gerçekleştirilmiştir. İşveren 10 sene önceki tutumunun şimdi tersini yapmaktadır.

"Kısaca isteklerimiz şunlardır: 1—İşveren, işyerinde hiçbir fiili ve hukuki yetkisi kalmayan Maden-İş Sendikasını suni teneffüse yaşıttırarak çalışmaktan vazgeçmelidir. 2—Maden-İş Sendikasına aidat kesilmemelidir. 3—Atılan üyelerimize işe iade edilmelidir. 4—İşyerinde tek temsilci sendikamın Devrimci Maden-İş olduğu gerçeği kabul edilmelidir.

"Bu isteklerimiz bugüne kadar her türlü demokratik ve barışçı yollardan istendiği halde yerine getirilmedi. "Bunun için işçiler Anayasal ve demokratik haklarını kullanarak işyerinde eylem başlattılar. Bu haklı isteklerimiz yerine getirilmediği sürece mücadelemizi sürdüreceğiz.

Demir Döküm işçileri atılan arkadaşları geri alınma kadar direneceklerini söylüyorlar.

Erdemir işçileri, çöğürlerini çürüten sinter tozunu anlatıyor

Erdemir işçisi İsmail Doktor: "Sinter tozu, sağlığımızın yüzde 75'ini yok etti"

RAMAZAN ÇAKIROĞLU

Ereğli Demir Çelik Fabrikası, kısa adıyla ERDEMİR, bundan yıllar önce kurulmuş ve teknoloji ABD'ye bağlı bir fabrikadır. ERDEMİR'de bugün 8 bin civarında işçi çalışıyor. Ereğli'ye işçilerin geldiği ilk gün çarpıp, havaya yükselen sisli dumanlarıyla gür gür işleyen ERDEMİR'dir. İşte 8 bin işçinin

solduğu bu dumanlar fabrikanın geniş bir alanını sarar. Zaman zaman kış kış rengi bürünen bu dumanlarda ERDEMİR işçilerinin sinter tozu dedikleri bel bel saklıdır. Bazen duman yoğunlaşır. Fabrikanın içinde göz gözü görmeyen bir durumda, işçilerin solunum cihazları sinter tozuyla çalışır, ERDEMİR işçileri.

ERDEMİR'deki sinter tozunun işçilerin sağlığında yarattığı hastalıklar ve zararları nedir? Bunu ERDEMİR

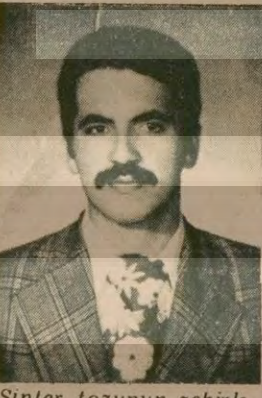
işçileriyle konuşarak kendilerinden öğrenebiliriz. Devrimci Maden-İş Sendikasının ve fabrikaya gittik. CİĞERLERDEKİ SİNER TOZUNUN TEDAVİSİ MÜMKÜN DEĞİL. İkinci Devrimci Maden-İş Sendikasında M. Naci Öztürk adlı işçiyi konuşuyoruz. Naci Öztürk fabrikada sinter tozlarının taşındığı ve preslendiği bölümün çok yakınında çalışıyor. Sinter tozunun zararları üstüne kafa yor-

muş, araştırmış. Oturdumuz yerden eğileceğimizle, sinter tozunun bacaklarımızdan yükselen dumanları göstererek konuşuyor: "İşte bu bacalardan çıkıyor sinter tozu. Her tarafı yayılıyor. Çevresindeki canlı her şeyi de etkiliyor. O çevrede çalışan işçilerin de tozları yutarak ciğerlerine alıyorlar. Ciğerleri giren tozların tıbbi tedavisi yok edilemez. Çünkü bu çok ince maden parçaları şeklinde. Sadece akciğere girmeyle kalmıyor. Gözlerin yanıp yaşarmasına, boğazın da yanmasına yol açıyor."

"Bundan bir süre önce Verem Savaş tarafından sinter tozları ilgili olarak filmler çekildi. İşçilerin ciğerlerinin filmleri. Ancak daha sonra hiç bir ağırlama yapılmadı. Östetik çekilen filmler işçilere de göstermiyorlar. Ayrıca fabrikada işçilerin yalnız sinter tozu değil, zehirli gazlar da tehdit ediyor."

SİNER TOZUNA KARŞI TÜM HALK MÜCADELE ETMELİDİR. M. Naci Öztürk konuşmasını daha sonra şöyle sürdürüyor: "Maden-İş'in liderleri işverenle revizyonist bir uyum içinde oldukları için yıllardır konunun üstüne gidilemedi. Bir de toz, sadece fabrikayı değil, tüm çevreyi etkiliyor. Buraya iki saat uzaklıkta olan köylerin ağaçları bile sinter tozunun yayılması nedeniyle kuruyorlar. Bu yüzden sinter tozuna karşı tüm halk mücadelemizdir.

Gözlediğimiz kadarıyla sinter tozu fabrikada kurulu sistemi de yıpratıyor. Yıpranan sistemi Amerika yeniliyor. Böylece önemli bir vurgun vuruyor. HAYVANLARI KORUMA CEMİYETİ BİLE VAR. İNSANIN DEĞERİ YOK! "Daha önce sinterin bacasına gürültü için susturucu takıldı. Takılmasa da olurdu. Toz

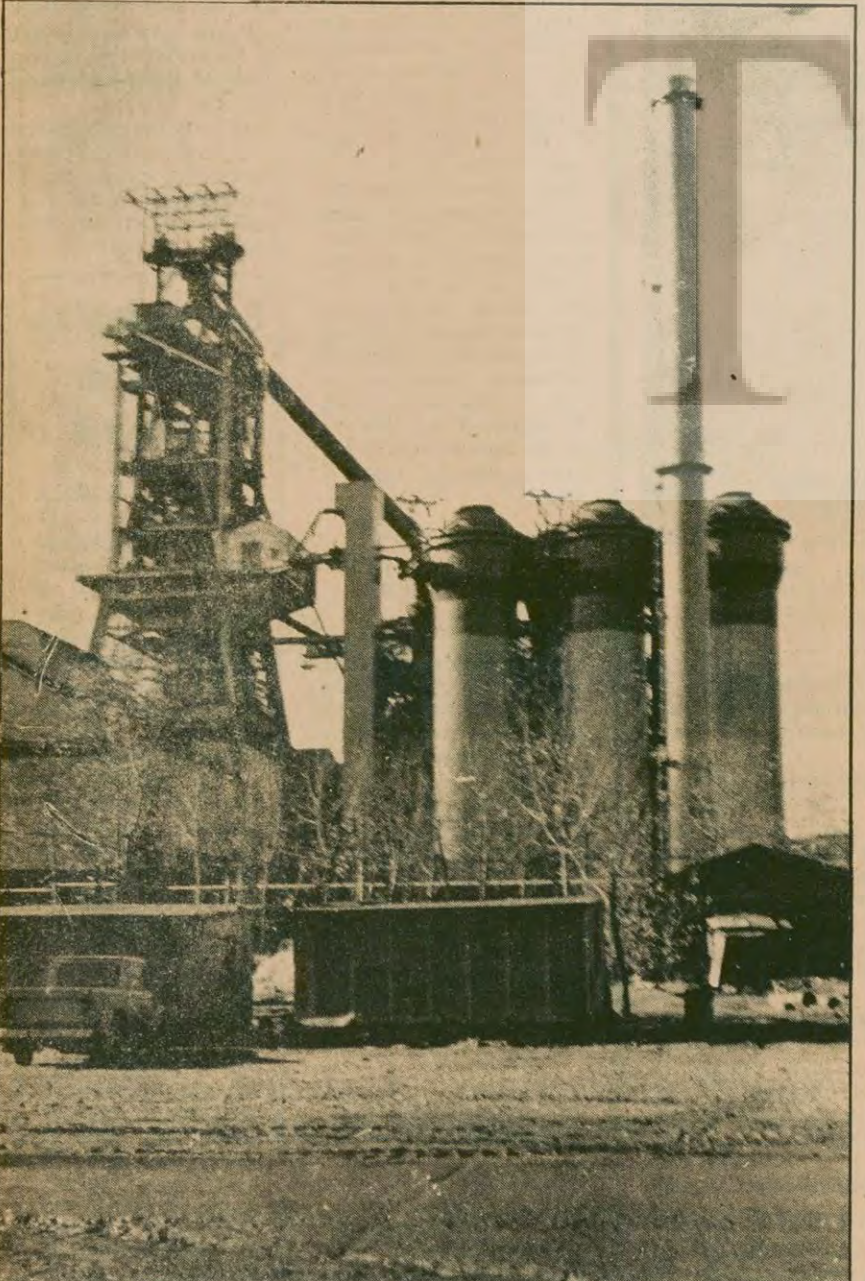

Sinter tozunun zehirlediği ERDEMİR işçisi M. Naci Öztürk: "Sinter tozu çok ince maden parçaları şeklinde. Sadece akciğere girmeyle kalmıyor. Gözlerin yanıp yaşarmasına, boğazın da yanmasına yol açıyor."

bundan kat kat önemli değil mi? Sinter tozu herhangi bir şeyin ömrünü 5 yılsa, 1 yıla indiriyor. Bunu önlemek lazım. Öntenebilir de. Ama Amerika'nın işine gelmez. İşveren de kendisine bahalıya malolacağı için yanaşmaz. Öyleyse halk mücadele etmelidir. Bilirsiniz, Türkiye'de hayvanları koruma cemiyeti var. Ama bizim değerimiz yok."

İsmail Doktor adındaki yaşlı işçi de söyleşimize katılıyor. O daha bir bıkın sinter tozundan. Konuştuğumuz maddenin anlatıyor: "8 yıldır aynı yerde çalışıyorum. Benim çalıştığım bölümde sinter tozundan göz gözü görmüyor. Sinter tozu sağlığımızın yüzde 75'ini yok etti. Vücut yıprandıktan sonra beni aynı yerde 4 yıl daha çalıştırdılar. İşveren yıpranmamı karşılık tek kurus tazminat da ödemedi. Nefes alıp veremiyordum. 4 ay kadar tedavi gördüm. İyileşemedim ama, hastalık biraz azaldı. İşveren doktoru bile bunun çaresi yok diyor. Gene doktorlar burada çalışan işçilerin 10 yıl içinde ke sinlikle nefes darlığına yakalanacakları, 15 yıl içinde ise 'toprak' olacaklarını belirtiyorlar."

YARIN: SİNER İŞÇİSİ DEYİNCE, DOKTOR KIRMIZI İŞARET KOYAR

Erdemir fabrikası işçi sağlığını tehdit eden Sinter tozunu yıllardır üretiyor. Ama hiç bir ilgili çıkıp da bu zehirli toza karşı önlem almaya yaklaşmıyor.

İSTANBUL DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ BAŞKANLIĞINDAN

Akademimiz eğitim birimleri için aşağıda 11 kalemde gösterilen cihaz ve aletler 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf ve eksitme usulü ile satın alınacaktır. Her bir kalem için ayrı ayrı verilecek 1. Grup teklif mektupları ihale saatinden 1 saat önce İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Fındıklı/İSTANBUL 2. Grup teklif mektupları ise İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema Televizyon Enstitüsü Kışlaönü-Beşiktaş/İst. Genel Sekreterliğinde toplanacak olan satınalma komisyonlarına verilmeye sunulacaktır. Postada meydana gelecek gecikmeler kabul edilmez. Aşağıda 1. Grup ve aletler için hazırlanmış şartnameler her gün mesai saatlerinde İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Anıyat Saymanlığından Fındıklı/İstanbul 2. Grup cihaz ve aletler için İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema Televizyon Enstitüsü Kışlaönü-Beşiktaş/İstanbul Evrak Bürosundan diğlece karşılığı alınabilir. Posta ile şartname gönderilmez. Taliplerle ilgili teminatların nakit olarak yatırılmak üzere İstanbul 1. Sayılı Okullar Saymanlığına müracaatla oranın veznesine yatırılacaktır. Banka teminatları veya yatırılan geçici teminat karşılığı alınan makbuz dış teklif zarfında sunulacaktır. Aynı firmalar bu ilanın gazetelerde ilk yayım tarihinden sonra atacakları meşguliyet belgelerini, şahıslar ise 1978 yılı tasdiikli ticaret odası belgelerini yine dış zarf içine koymak mecburiyetindedirler. Teslim süreleri konulara ilişkin şartnamelerde belirtilmiştir.

CİNSİ VE ÖZELLİĞİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ TL.	GEÇİCİ TEMİNAT	İHALE GÜNÜ	İHALE SAATI
1. GRUP					
Hidrolik Taşıyıcı Üçbunlu masa pantografı ve Freze bıçağı, bileme cihazı	1 Adet	126.000.—	7.550.—	10.1.1979	13.00
Tabure	520 "	130.000.—	7.750.—	10.1.1979	15.00
Resim Sehpa	100 "	200.000.—	11.250.—	10.1.1979	15.00
Çizim Masası	260 "	650.000.—	29.750.—	10.1.1979	15.00
Kartoteks Dolabı	13 "	117.000.—	7.000.—	10.1.1979	16.00
Harita proje dolabı	22 "	198.000.—	11.150.—	10.1.1979	16.00
Fotoğraf Makinası ve yardımcı gereçleri	4 Takım	299.300.—	15.722.—	10.1.1979	17.00
Ağır stüdyo kamera sehpa	2 Adet	54.000.—	3.950.—	10.1.1979	17.00
Agrandizör Poz Saati	1 "	10.000.—	750.—	10.1.1979	17.00
Episkop	1 "	17.000.—	1.275.—	10.1.1979	17.00
Elektronik dizgi makinası	1 "	775.000.—	34.750.—	11.1.1979	10.00
Epidiaskop	3 "	60.000.—	4.250.—	11.1.1979	11.00
MUHAMMEN BEDELİ GEÇİCİ TEMİNAT İHALE GÜNÜ İHALE SAATI					
2. GRUP					
Xenon lambalı 35 mm. film projeksiyon makinası	3 Adet	165.000.—	9.500.—	10.1.1979	10.00
Diyatozitif projeksiyon cihazı	2 Adet	88.000.—	5.650.—	10.1.1979	11.00
35 mm. film projeksiyon makinası	1 Adet	32.000.—	2.400.—	10.1.1979	10.00

KAHRAMANMARAŞ OLAYLARINA TEPKİLER

Üniversiteler ve çeşitli kuruluşlar, katliamın sorumlularından hesap sorulmasını istediler

HABER MERKEZİ Kahramanmaraş katliamına karşı tepkiler devam ediyor. Çeşitli üniversiteler ve kuruluşlar yayınladıkları bildiriyle, çalışanlar da düzenledikleri forum ve toplantılarla katliamı protesto ettiler.

POL-DER KATLİAMDA 8 ÜYELERİNİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ AÇIKLADI

Pol-Der Genel Başkanı Kadir Boztürüm düzenlediği basın toplantısında Kahramanmaraş'ta Kuruluş Savaşında bile rastlanmayacak ölçüde masum insanların katledildiğini belirterek, Kahramanmaraş katliamı ve bunun gibi katliamların baş sorumlusu, egemen güçler ve onların bünyesinde bulunan faşistlerdir" dedi.

Boztürüm, muhabirimize, "13 ilde ilan edilen sıkıyönetimi nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna da şu cevabı verdi: "Emekçi halk üzerinde baskı olarak değerlendiriyoruz. Sıkıyönetim özgürlüğe kastetildiği bir nitelik taşıyor."

Boztürüm, açıkladığı katliamın önceden planlandığını, Malatya, Kars, Elazığ ve Ankara Bahçelievler katliamlarının bir devamı olduğunu belirtti.

Köy-Koop, "Faşist dikta özlemlerini gerçekleştirmek için, doğuda etnik grupların kişirticiliği biçiminde başlatılan Endonezya tipi katliamların planlarına kararlılıkla karşı duracaklarını bildiren, hükümetten faşist odakların üzerine gütmesini istedi.

Köy-Koop, bütün örgütlerine bir telgraf çekerek, tabanındaki üç milyon üretici ve emekçi köylü otlaklarını, faşist çetelerin kendi böceklerinde girşebileceğini uyardı. TÜRK-İŞ TEŞKİLATI MECLİSİ BUGÜN TOPLANDI

Bu gün toplanacak olan Türk-İş Teşkilatı Meclisinde, Kahramanmaraş olaylarının ve sıkıyönetim ilanının görüşüleceği bildirildi. Türk-İş Teşkilatı Meclisine yurt çapında Türk-İş'e bağlı bütün sendikaların başkanları katılıyor.

ZİRAAT ODASI İL KOORDİNASYON KURULU BAŞKANI RESİT KURŞUN

İzmir İl Ziraat Odaları Genel Kurulunda bir konuşma yapan Ziraat Odası İl Koordinasyon

Kurulu Başkan Resit Kurşun "Türk çiftçisi demokrasinin yaşamasına yardımcı olmalıdır" dedi. Resit Kurşun şöyle konuştu: "Türkiye'deki anarşik olayların en yüksek düzeye çıkmış, Doğu ve Güney İllerimizdeki hadiseler yönetime tesir edecek hale gelmiştir. Onun için bu kongrede Ege ve Türk çiftçisinin sesleniyoruz. Kırsalın, din ve mezhep ayrılıklarını söz ve laflarla inandırmanın, Türk çiftçisi demokrasiyi desteklemesine yardımcı olmalıdır."

DYF-İŞ GENEL BAŞKANI

DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova, "Partiler veya bir takım çıkar çevrelerinin kendi doğrultularındaki haklılık kazanmaları için işlenen cinayet soygun, yapıp yapımların faturasunu bu asil millete ödetmeye hiç bir kuruluş ve kişinin hakkı yoktur diyerek, bütün kuruluşların demokrasiye işlerlik kazandıracak ve huzur sağlayacak önlemler almaya çağırıyor."

Türk Ezcacılar Birliği Merkez Heyeti de bir bildiri yayınlıyor, anarşiden karşı acil önlemlerin alınmasını istedi. MTTB: YABANCI AJANLAR MİLETLİŞİ BÖLÜP PARÇALAMAK İSTİYOR

Bu arada, MTTB Genel Başkanı Kasım Yayıcı bir açıklama yaparak K.Maraş olaylarının iç ve dış düşmanların tahrikleri sonucu meydana gelen, önceden planlanmış bir katliam olduğunu belirtti. Din ve mezhep kişirticiliği yapanların, bu maske altında katliamları gerçekleştirileceğini açıkladığını, "İdarenin beceriksizliği olayları körüklemektedir" deniliyor.

Açıklamada olayın sorumluları belirtilirken, şöyle deniyor: "Memleketimizde Rusya'nın çeşitli emelleri vardır. Asırlar var ki, suca denizlere inmeye çalışıyorlar. Yabancı ajanlar milletimizi bölüp parçalamak için herşeyi yapıyorlar. Yüce milletimizi sesleniyoruz. Uyanık olunuz, kişirtme ve tahrikler kapılmaңыз."

CHP İl Gençlik Kotu halkı bu tür tertiplere karşı birleşmeye çağırıyor.

İbret Belgesi Devrimci Yolcular K.Maraş'ı değerlendiriyor YÜZLERCE YURTTAŞIN ÖLMESİ, UMURLARINDA DEĞİL

ANKARA (ÖZEL) "Devrimci Yol"cuların Ankara Hacettepe Yurdu'na astıkları yazıyı, bir ibret belgesi olarak ayınlıyor. Halk, bunları tanınsın. Kahramanmaraş'ta yüzlerce yurttaşın MHP'li faşistler tarafından katledilmesinin onlar için taşıdığı önem işte bu kadardır! 45 milyon halkı açta boğan katliamdan alayla sözde bilmediktedirler. Onlar için bir avuçluk tekellerinden değerli hiç bir şey olmadıkları anlaşılmalıdır.

Onlar propaganda yapmak için bu yazıyı yurdun duvarına asmışlardır. İşte biz bu yazıyı yayınlıyoruz "Devrimci Yol"culara onbinlerce insana propaganda yapmaları olanağını veriyoruz. Onlar bizim gibi tek bir devrimci bildiriyi, birakılm gazetesinden de yayınlamayı, duvara asabilirdi mi acaba? Onlarda böyle yürek var mıdır?

Onlar propaganda yapmak için bu yazıyı yurdun duvarına asmışlardır. İşte biz bu yazıyı yayınlıyoruz "Devrimci Yol"culara onbinlerce insana propaganda yapmaları olanağını veriyoruz. Onlar bizim gibi tek bir devrimci bildiriyi, birakılm gazetesinden de yayınlamayı, duvara asabilirdi mi acaba? Onlarda böyle yürek var mıdır?

Onlar propaganda yapmak için bu yazıyı yurdun duvarına asmışlardır. İşte biz bu yazıyı yayınlıyoruz "Devrimci Yol"culara onbinlerce insana propaganda yapmaları olanağını veriyoruz. Onlar bizim gibi tek bir devrimci bildiriyi, birakılm gazetesinden de yayınlamayı, duvara asabilirdi mi acaba? Onlarda böyle yürek var mıdır?

SIKIYÖNETİM MECLİSTE ONAYLANDI

HABER MERKEZİ Bakanlar Kurulu'nun dün sabaha karşı aldığı 13 ilde sıkıyönetim kararını Meclis'te görüşülerek onaylandı.

Meclis'teki oylama önce bazı muhalefet milletvekillerini sıkıyönetim gerekçesini açıklayan İçişleri Bakanı İrfan Özyaydını'nın konuşmasını engellemeye çalıştılar. Bunun üzerine başlayan tartışmalar bir ara kavga yönüne dönüştü ve itişip kakışmalar oldu.

CHP grubunda yapılan tartışmalar sonunda sıkıyönetim desteklenmesi öz çözümlü kabul edilirken, AP, MSP MHP Grupları oybirliğiyle sıkıyönetimi onaylama kararı aldılar. CGP ise kararı yeniden bulduğunu açıkladı. Çeşitli kuruluşlar bildiriyle bu konudaki tepkilerini belirttiler.

CHP grubunda TARTIŞMALAR TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

CHP grubunda TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU. TARTIŞMALAR OLUŞTU.

matuf ideolojik ve siyasi hesaplarla uygulamaya koymasına, bu için de denenebileceği endişesini milletimizde şimdiden uyandırmıştır."

Türkes, hangi ileride de sıkıyönetim kapsamına alınması gerektiği yolundaki soruya da "İzmir, Antalya, Rize, Artvin, Diyarbakır, Tunceli, Mardin" karşılığını verdi.

MHP Genel Başkanı, başka bir soru üzerine de "Sıkıyönetim kendine özgü bir yönetim biçimidir. Amacı dışında kullanılırsa, ona da karşı çıkarız" dedi.

Türkes, K. Maraş olaylarına da değinerek, olayların Ecevit'in dediği gibi bir mezhep çatışması olmadığını, "Komünist ve Maoist kanun dışı silahlı gerillaların terip ve katliamlarından ibaret olduğunu" öne sürdü.

Ote yandan K. Maraş'ı a giden MHP parlamento heyeti de bir açıklama yaparak, "hareketin uygulayıcılarını Maoist Aydınlık grubu olduğunu" iddia etti.

MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU.

MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU.

MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU.

MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU.

MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU. MECLİSTE SERT TARTIŞMALAR OLUŞTU.

rin iki tarafında öldürülmüş insanların yattığını anlattı. Özyaydını, 8-10 yaşındaki bir çocuğun bir abaya, "Subay amca, burada iki gavur öldürdü. Biri kaçtı" dediğini nakletti ve "Bu nasıl hıncın, bu nasıl bir düşmanlık" dedi.

Özyaydını, askerinin gönderilmesini rağmen üç gün boyunca sıkıyönetim sağlanmadığını, belediye itfaiyesinin üzerine ateş açacağı gerekçesiyle yangınlara gitmeyi reddettiğini açıkladı. Özyaydını meseleyi köküne inip çözmek için sıkıyönetimin zorunlu olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

ÖZDİLEK'İN KONUŞMASI Milli Birlik Grubu adına konuşan Tabii Senatör Fahri Özdelek, "Olaylar K.Maraş'ta geniş bir plan içinde geliştirildi. Devlet gücünü düştü" dedi. Özdelek, hukukun olayları önlemeye yetmediğini, mahkemelerin ve güvenlik kuvvetlerinin yetersiz olduğunu savundu.

şaret etti. Somuncuoğlu, olayın Alevi-Sünni çatışması olmadığını, "Maocu AYDINLIK grubu" olduğunu iddia ettiğini konuşmasında iddialarını desteklemek için İçişleri Bakanının sözlerine atıfta bulundu. Somuncuoğlu, İçişleri Bakanı'nin Alevi-Sünni çatışmasını başlattığını söyledi. Bu beyanı hükümetin başını daha önceki beyanlarıyla karşılaştırmaya, vicdanımıza göre bir değerlendirilmeye çağırarak konuştu.

Somuncuoğlu, AP'lilerin alkışları ile kesilen konuşmasında, yeni ve ciddi tedbirler alınmadıkça yeni olaylar çıkmasını kuvvetle mühtem olduğunu iddia ettiği konuşmasının sonunda, sıkıyönetimi "son ümit" olarak nitelendirdi ve bazı illerde neden sıkıyönetim ilan edilmediğini sordu.

CHP GRUBUNUN GÖRÜŞÜ CHP grubu adına konuşan Bodu Milletvekili Turan Çetin, "Olayların ulaştığı bu aşamada, olağan tedbirlerle çözüm getirme olanağının bulunmadığını" öne sürerek, sıkıyönetim ilanının gerekli olduğunu savundu.

Çetin, "Sıkıyönetimin keyfi bir rejim olmadığını" ifade ederek, "CHP grubu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerine güvenimiz tamdır" dedi.

ECEVİT'İN KONUŞMASI Ecevit, grup sözcülerinin konuşmalarının tamamlanmasından sonra yaptığı konuşmasında, şimdiki sorunların kimin başlattığını, kimin tahrik ettiği konusunda üzerinde durulması gerektiğini, bunların yargı organlarına ortaya çıkarılması gerektiğini söyledi.

Ecevit, "Sıkıyönetim kurtulmuş bir bölge değil, sıkıyönetimdir" dedi. Ecevit, "Bunun 1 ayda, bir yolda değil, uzun bir süre içinde düştüğüne" dikkatli çekti.

Ecevit, konuşmasında K.Maraş olaylarının başlamasından sorumlu olanları değinerek, şunları söyledi: "Bu ortam şimdi oluşmuş değildir. Bunun kökeni çok eskilere dayanmaktadır. Mezhep ayrılıkları yaratılarak, düşünceleri ayırılarak körüklenmiştir. Gençler yıllarca birbirine düşürülmeyle çalışılarak ortaya çıkmıştır. Devletin üstünde birtakım güçler bulunmaktadır. İlenimin topluma yaymaya çalışılmıştır, Türkiye'de bu ortama getirilmiştir. Atatürk milliyetçiliği dışında birtakım milliyetçilik anlayışları icat edilerek bu ortam yaratılmıştır."

Ecevit, "Türkiye Cumhuriyetinin temelinde Atatürk ilke ve prensiplerinde oluşan laiklik, milliyetçiliğin bulunduğu, Türkiye'de bu ilkelere yer yok edilmediğine çalışıldığına, ilkelere yer yok edilmediğine çalışıldığına" savundu.

Ecevit, demokratik kuralların başında birbirlerinin düşüncesine saygı gerektiğini, fikir özgürlüğünün çok değerli bir konu olduğunu işaret ederek, "Ancak Türkiye'de bulunan özgürlüğünün küllanışı, eylem özgürlüğü" bazı kesimlere alabildiğine genişletildiğini dedi. Ecevit, MSP Sözcüsü Ali Aksoy'un sözlerine atıfta bulunarak, "Türkiye'nin çok eski bir gelenegi olan özgürlüğünün bugün artık zedelenecek olduğunu" söyledi. "Bütün bunların sonucu K.Maraş faciasının önüne geçileceği ortama sürüklendi" diyen Ecevit, hoşgörüsi toplumlarda ulusal birliğin sağlanamayacağını söyledi.

Ecevit'in bu AP'lilerin "İstifa, İstifa" tezahüratları ile kesilen konuşmasında, K.Maraş'ta ortaya çıkan durum karşısında demokratik hukuk devletinin araçlarından biri olan sıkıyönetime yöneldiklerini" söyledi. Ecevit şöyle konuştu: "Belli koşullar oluşuncaya kadar sıkıyönetime başvurmak ne kadar yanlışsa, belli koşullar oluşuktan sonra da sıkıyönetimle devam etmesi de yanlış olur."

yönetime başvurmak kadar yanlıştır." Ecevit, temel hak ve özgürlükleri kasmak için değil, bu saldırıların korumak için sıkıyönetim ilan ettiğini iddia etti. Ecevit, baskı tehdit edenlere karşı ayırım gözetmeden birtakım gerekliliğini de söyledi. Ecevit, konuşmasında tekrar herkesin, toplumun her kesimine barış çağrısını yapmasını kışkırtarak, direnişten, istisna kışkırtmaktan vazgeçmesini istedi. Ecevit konuşmasının son bölümünde sıkıyönetim kararını desteklediklerinden dolayı bütün siyasi gruplara teşekkür etti.

CHP'Lİ GÜNEŞ'İN KONUŞMASI Ecevit'in konuşmasından sonra söz alan ve kişisel konuşma yapanlardan biri olan Turan Güneş, bir milletvekili sıfatıyla demokrasiye ve özgürlüğe inanarak bir kişi olarak konuşacağını söyledi. Güneş, sıkıyönetimin yasal bir olay olduğunu, ancak normal bir biçim olmadığını hatırlattı. Güneş, Türkiye'nin sık sık her hükümetin sıkıyönetime başvurmasıyla Türkiye'de siyaset adamlarına güvenin zayıfladığını bu tür uygulamaların demokrasiyi korumak için parantezler kurmak için parantezler kurmak için kaçınılmaz olduğunu söyledi.

Güneş, Türkiye'de siyasi partilerin çeşitli sorunları çözmek için bir araya gelmeleri gerektiğini, oysa Türkiye'de cennetlerin bile ayrı ayrı kaldırıldığını hatırlatarak bu bölüme ortamı karşısında birliktir dedi.

AP Hatay Senatoru Mustafa Delvelil'in konuşmasından sonra Hükümetin sıkıyönetim önerisi oylanmaya sunuldu.

SIKIYÖNETİM TBMM'DE ONAYLANDI TBMM Birleşik Toplantısında, Bakanlar Kurulu tarafından 13 ilde ilan edilen sıkıyönetim kararı, 537 oyla onaylandı. 1 üye red, 1 üye çekimsiz oy kullandı. Öte yandan, bazı parlamenterler oylamaya katılmadılar. CHP'den 8, AP'den 7, Milli Birlik Grubundan 6 ve Kentenjan Grubundan da 2 üye oylamaya katılmadı. Millet Meclisinde ise, CHP'den 19, AP'den 22, MSP'den 10 ve MHP'den de 4 üye oylamaya katılmadı.

Eger olaylar askerle öleneyecekti olsaydı, Maraş'ta beş gününde 500 kişi öldürülmezdi.

Türkiye'de kaç aydır, kaç yıldır olaylar yaşanıyor. Bunları önlemenin çaresi önce ne yapacağımızı bilmekten geçmektedir. Kime karşı neye karşı? Anarşiyi yaratan mirhakkılların üzerine gidecek misin? MHP ve Kontregerillanın üzerine yürüyecek misin? Meselenin çözümü hangi siyasetin ilzenceliğidir. Ecevit önce bu konudaki çelişmesini çözmelidir.

Kimler hesabı yaparsa yapın Maraş halkının destan, başta Türkiye bütün demokrasi düşmanlarının karşısında duruyor:

Ahrı dağı aşarız, Diyenlere şaşarız.

Ahrı dağı aşarız, Diyenlere şaşarız.

GERÇEĞİN İŞİĞİNDE

Ahrı Dağını aşarız, Diyenlere şaşarız, Doğan Yurdakul

Maraşın düşman işgalinden kurtuluşunun yıldönümü olan 11-12 Şubatta, şehrin her yerinde büyük panolar yazılmış bir yazı görürsünüz: "Ahrı dağı aşarız diyenlere şaşarız."

Ahrı dağı yüksek ve şehrin içine kadar inen bir dağdır. Maraşın büyük bir kesimi bu dağın eteklerinde kurulmuştur.

Kurtuluş savaşında emperyalist düşmana karşı direnen Maraş halkı, düşmanın şehrin içinden Ahrı dağına sığınarak çıkmıştı.

Onları sonra da hiç bir düşmanın Ahrı dağına aşamayacağı anlatan bu sözü destanlaştırdı. "Ahrı dağı aşarız diyenlere şaşarız" sözü, başgımsızlığımızda göz diken emperyalistlere karşı Maraş halkının verdiği en güzel cevaptır.

Milli bağımsızlığın ve demokrasinin düşmanı MHP'li saldırganlar, bu sözü kanlarıyla tarihe yazan Maraş halkına saldırdılar. Onlar, yıkılın ve köşeye sıkışmanın telası içinde "ya devlet başa, ya kuzgun leşe" diyorlar. Maraş'ta yüzlerce insanın katledilmesinin nedeni budur.

MHP'nin devlet içindeki kararlık güçleri de katliama ortaklar.

Maraşın Yenimahallesindeki katliam, dışardan gelen MHP'li taraflardan gerçekleştirildi. Saldırganlar önceden işaretlenmiş yurttaşların evine girecek çocuk-çocuğu öldürdüler, evleri yağmaladıktan sonra ateşe verdiler. Mahalledeki bir polislin, evinde depoladığı silahlı torba torba saldırganlara verdiği saptandı.

Vali Tahsin Soylu'nun tutumu, AP grubunda takdirle karşılandı. AP Adana Milletvekili Halit Dağlı, Vali'nin "komünistlere karşı mücadelesi" ni uzun uzun övdü.

Jandarma İl Alay Komutanının saldırganların yanında yer aldığı bütün Maraş halkı tarafından saptandı. Halk arasında "şahdar bir Türk-keçi" olarak tanınan Alay Komutanı, saldırganların durduracağı yerde, saldırgan ugrayanların evlerini kapılarına kırarak arattı. Arama yapılacak yerleri jandarmaya MHP'li saldırganlar gösteriyordu. Bu arada TIKP İl Başkanının bulunduğu ev de iki kez arandı. Evde birşey bulunmasına rağmen, Jandarma Binbaşısı şunları söylüyor: "Bütün gazetelere bu evden haber gönderiliyoruz." Binbaşısı sanki Maraş'ta neler olduğundan gazetelerin haber almamasını istiyor.

Aslında Alay Komutanının TIKP'ye düşmanlığı daha eskilere dayanıyor. Ta, Mehmet Çetin'in jandarma başcağuşu Hüseyin Tosun tarafından vurulup öldürüldüğü günler. Alay Komutanı bu cinayetin örtbas edilmesini için elinden geleni yaptı, ama başaramadı. Sonunda işi, katilleri şikayet eden Avukat Haydar Güngör'e baskı yapmaya kadar vardırdı. Şikayetten vazgeçirmeye çalıştı. Alay Komutanının, şimdi TIKP İl Başkanı olan Haydar Güngör'e husumeti oradan geliyor.

BBC: SIKIYÖNETİM KARARI ALMAK ECEVİT İÇİN ÇOK GÜÇ OLUYOR

İngiliz yayını örgütü BBC dünkü yayınında Türkiye'de 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmesine ilişkin haber verirken, şu ifadeyi kullandı: "Ecevit için bu karar almak son derece güç olmuştur. Ancak hükümetin sıkıyönetim ilan etme kararını almak gerekiyordu. Olayları durdurmanın başka yolu yoktu."

ÇİN'de yeni uzun yürüyüş

14

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

Sabahın sisi yavaş yavaş ısınan havayla birlikte yükselirken, zümrüt yeşili basamak basamak tarlalar ortaya çıkıyor. Canlı, şen insan sesleri yükseliyor evlerden. Evlerin yatılan bölümüyle mutfak arasındaki avluları telaşlı telaşlı gidip gelen kadınlar, erkekler, çocuklar doluyor. Eller yüzler yıkanıyor. Buharda pişen ekmeklerin kokusu ortaya çıkıyor.

Bütün bunlar yarım saat kadar sürüyor. Sonra üretim ekipleri, o günkü görev bölgelerine gitmek üzere sıra sıra komünü terk ediyorlar. Bazılarından türükler yükseliyor. Omuzda çapalar, kazmalar, sepetler. Kadınlar erkekli gruplar teraslanmış tepelerin arasından kıvrım kıvrım girip bir tümseğin ardından kaybolan yola koyuluyorlar.

Daçay'da sabah oluyor.

"Tarımda Daçay'dan öğrenin"

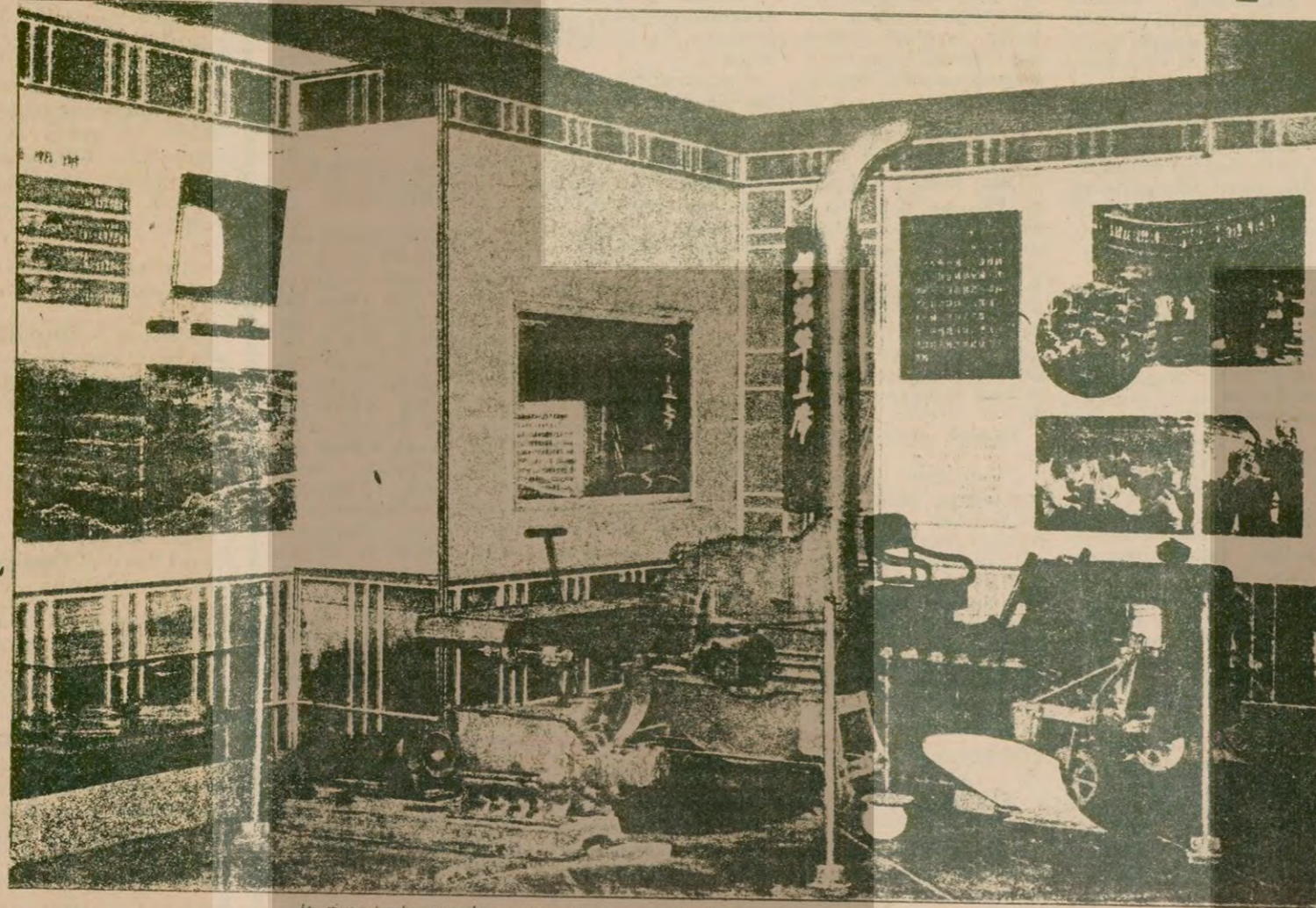
"Non-ye şue Daçay". Bunu ifade eden beş karakterli Çin'in her yerinde gördük. Dağda, taşta, fabrika kapısında, okul duvarında, kırsalda, her yerde "Non-ye şue Daçay", yani "Tarımda Daçay'dan öğrenin"

Mao Zedung 1964 yılında bütün Çin halkına bu talimatı vermişti: "Tarımda Daçay'dan öğrenin".

Kuzey Çin'de Şansi eyaletinde yaşı Taihang dağları arasına sıkışmış 83 hanelik 450 kadar insanın yaşadığı bu üretim tugayına dünya çapında ün kazandıran nedir?

Komünçüler tarlalarını gittikçe az sonra Çin'in dört bir köşesinden gelen binlerce kişiyi getiren otobüsler, minibüsler, kamyonlar köyün ortasında park edilmiş otobüslerden inen köylüler, araştırmacılar bilim adamları gruplar halinde tarlaları geziyorlardı.

Tepeden bakınca, yüksekliği iki metreyi geçen mısırların, arpaların, buğdayların arasında kıvrıla kıvrıla gidip bir gözüküp bir kaybolan hasır şapkalılar, haşuk beyaz başlıklar, Halk Kurtuluş Ordusunun üzeri kızıl

Bugüne kadar yapılan çalışmaların anlatıldığı Daçay Sergisinden bir köşe.

yıldızlı yeşil kasketleri görünüyor.

Satılan ya da evlatlık verilen çocuklar

Sağımızda Kaplanbaşı Tepesi yükseliyor. Biz ise daha alçak bir tepenin üzerindeyiz. Yanımızda beyaz gömleklilik, pantolonlu bir genç kadın var. Cia Çun-so. Cia, Daçay üretim tugayı parti birimi üyesi, Daçay Komünist Gençlik Birliği Başkanı, Şansi Eyalet Parti Komitesi Üyesi, 29 yaşında. Halk Kurtuluş Ordusunda görevli bir kadro ile evli. Bir de küçük bebeği var.

"Kurtuluşun önce, yani 1945 yılı öncesinde bölgemiz çok yoksuldu.

Bu şimdi tarla olarak gördüğünüz topraklar kırac sarı topraklı, verimsiz tarlalardı. Kışın çok soğuk ve buzluk yazın ise kurak ve kavurucu bir iklim hüküm sürüyordu. 550 dönüm kadar olan ekilebilir arazinin yüzde 60'tan fazlası topraklarının elindeydi. Toprak da son derece verimsizdi. Dönüm başına verim ortalama 75 kilo kadardı. Halkın yüzde 80'i yoksul ve orta halli köylüydü. Sefalet o kadar fazlaydı ki, insanlar çocuklarını satıyor ya da besleme olak ağalara veriyordu."

Halk kendi kaderini ele alıyor

Daçay, Çin'in kuzey bölgelerdeki diğer yoksul köylülerle birlikte 1945'te kurtuluş kavuştu. Köylüler, ağalara, doğaya karşı daha iyi mücadele edebilmek için önce 1946'da imce grupları oluşturuldu.

Ağalar imce gruplarını baltalamaya çalışıyor. Buna karşı örgütler kuruldu. Yoksul köylülerin bu örgütlere girmesine engel olmaya çalışıyor. Ama başarısızlar.

İnsan doğayı değiştiriyor

Bütün bu çalışma boyunca Daçay köylülerini eliyle çapa ve yarıvan sepetlerden başka bir makina yoktu. İnsanlardan oluşan zincirler kazılıp çıkarılan toprağı, omuzlarında taşdıkları sopanın iki ucundan sallanan bir sepetlerle tepelerdeki tarlalara taşıyorlardı.

Kazmalar iniyor kalıyor, tepelerin koyak-

* Mao Zedung, 1964'te "Tarımda Daçay'dan öğrenin" talimatını veriyor

* Her gün Çin'in ve hatta dünyanın dört bir köşesinden binlerce kişi, Daçay'ın tecrübelerini öğrenmek için bu komüne akın ediyor

* 1963'te seller ekili tarlaların yüzde 98'ini, evlerin yüzde 90'ını tahrip etti

* Daçay halkı, ÇKP Merkez Komitesinin yardım önerisini üç kez reddetti ve Daçay'ı kendi gücüne güvenerek yeniden inşa etme kararı aldı

* Yaşları 13-17 arasında olan kızlı kızlardan kurulu "Demir Kızlar Müfrezesi"

Harikalar diyarı Daçay

topraksız ve yoksul köylüler, Başkan Mao'nun eserlerini incelediler. Çeng Yung-guey halka Biz Başkan Mao'nun ve Çin Komünist Partisinin önderliğinde üç büyük dağı, emperyalizmi, toprak ağalığını ve bürokratik kapitalizmi devirdik. Şimdi de tabiatı yenibiliriz" dedi.

Bunun üzerine gerici-ler susmak zorunda kaldılar"

Komünler kuruluyor

Büyük İleri Atılım hareketiyle bütün Çin'i saran komünleşme hareketi 1958'de Daçay'a da ulaştı. Kooperatif mülkiyete geçişi ifade eden komünlerin kurulması Daçay'daki çalışmayı da canlandırdı.

Artık her mahsul kaldırıldıktan sonra yeni setler, teraslar kuruluyor, yeni yeni topraklar tarıma kazandırıldı.

1958'de 550 dönüm civarında olan tarlalar genişletildi. Toprak işlenildi. Köylüler kendi hayat tecrübelerinin ışığında insan ve hayvan gübrelerini, bitki köklerini toprağa katarak daha verimli bir toprak elde ettiler. Dağlık bölgede meyva bahçeleri kuruldu. Kurulan bu meyva bahçeleri aynı zamanda yağdan gelecek sel sularını yavaşlatan, erozyonu önleyen bir görev yaptı.

Tufan... Tufan... Tufan...

Daçay köylüleri yeniden doğuşun heyecanını yaşarken, 2 Ağustos 1963'te bir yağmur başladı. Önce toprağa can suyu gibi yağın tatlı bir serpintiydi. Şiddetlendi, hızlandı ve durmaksızın yedi gün yedi gece yağdı. 8 Ağustos 1963'te yağmur kesilip, güneş açılındı, tam bir felaket tablosu hüküm sürüyordu. Ekili toprakların yüzde 95'i sular altında kaldı. Mahsulün büyük bir kısmını seller küreyip götürmüştü. Geri kalanı ise artık civık bir balçık haline gelmiş tarlalarda boylu boyunca yatıyordu.

Köylülerin barındıkları dağdaki mağaralara oyulmuş evlerin yüzde doksanı tamamen yıkılmış ya da oturmamaya-cek hale gelmişti.

Birincisi, "Bugün bu ülkenin, bu devletin sahibi biziz" diyor du köylüler. Ülkede sık sık büyük felaketler ortaya çıkıyor. Eğer herkes bu durumda devletten yardım isteyecek ya da yardım kabul edecek olursa, devlet nereden yardım parası bulacaktır. Ülkenin sahipleri olan köylüler çalışıp bu güçlüklerin üstesinden geliyordu.

İkinci olarak, eğer devlete dayanılırsa, yalnızca geçici olarak güçlüklerin üstesinden gelinebilir. Köylüler, "Tabiatın kurtuluşu kökten bir biçimde kavuşmalıyız" dediler. Üçüncü olarak, "Eski kuşak devrimci olarak, yeni kuşağa devrimci bir örnek vermiyoruz. Yeni devrimci insanlar ancak böyle yetişebilir, gençleri ancak böyle 'çelikleş-tirebiliriz' diyorlardı.

Haber bütün ülkeye yayıldı. "Daçay yardım parasını reddediyordu"

Cia Çun-so Daçay'ın bütün Çin'e örnek olan ve üretim tugayına dünya çapında ün kazandıran mücadelelerini anlatıyor.

İşte Demir Kızlar Müfrezesi Eski toplumun düşüncelerinden tamamen kurtulan ve her biri üretim uzmanı olan bu kızlar devrimin en ön safalarında mücadele ediyor.

Yardım önerisi reddediliyor

Merkez Komitesi adına geçiş olsun demek ve yardım önermek üzere gelen heyet, beraberinde büyük miktarda para da getiriyordu.

Çeng Yung-guey, bunun üzerine parti komitesini ve bütün komünçileri toplantıya çağırdı. Saatler süren toplantıda konu enine boyuna tartışıldı. Tartışmanın ana konusu, "Devlete mi dayanacağız, yoksa kendi gücümüze güvenerek güçlüklerin üstesinden mi geleceğiz" idi.

Üç konu üzerinde duruldu:

Birincisi, "Bugün bu ülkenin, bu devletin sahibi biziz" diyor du köylüler. Ülkede sık sık büyük felaketler ortaya çıkıyor. Eğer herkes bu durumda devletten yardım isteyecek ya da yardım kabul edecek olursa, devlet nereden yardım parası bulacaktır. Ülkenin sahipleri olan köylüler çalışıp bu güçlüklerin üstesinden geliyordu.

Demir Kızlar Müfrezesi

İşte bu çalışma ortamında Demir Kızlar Müfrezesi ortaya çıktı. Yetişkinler çalışmaları sürdürürlerken, komünde yaşayanlar yaşlarına ve fiziki güçlerine göre gruplaşdırılmışlardı. Bu arada genç kızlardan oluşan 20-30 kişilik bir grup kurulmuştu. En küçükleri 13, en büyükleri 17 yaşında olan bu gruba önce hafif işler verildi.

İlk verilen görev, yıkılmış mısır fidelerini yeniden dikmekti. Genç kızlar bu işi inanılmaz bir başarıyla yaptılar. Müfrezenin Başkanı ise şimdi Parti Komitesi Sekreteri olan Guo Fun-

Çeng Yung-guey: Çeng Yung-guey, Çin Komünist Partisinin 9. Milli Kongresinde Merkez Komitesi siyasi Büro üyeliğine seçildi, daha sonra da Başkan Yardımcılığına getirilince, bu görevi devralmış.

Cia Çun-soo anlatıyor

Demir Kızlar Müfrezesinin ikinci Başkanı Cia çalışmaları anlatıyor:

"1963 sel baskınından Parti Komitesinin kendi gücümüze güvenerek Daçay'ı yeniden inşa çağrısı üzerine Komünist Gençlik Birliği olarak biz de seferber olduk. Üyelerimizi genç kızlar ve erkekler olarak iki grupta örgütledik. Kızlar müfrezesi 23 kişiydi. Çok genç olmamıza rağmen çok kararlıydık. 250 dönüm kadar toprağı yeniden tarıma elverişli hale getirdik.

Bir yandan da propaganda ekibi olarak çalışan komünçülere şevk veriyorduk.

Bu başarılarımız üzerine bize daha ağır görevler verildi. Bunları da yerine getirdik. Bu mücadele içinde çelikleştik, geliştik. Parti hücremiz bunu dikkate alarak, bize Demir Kızlar Müfrezesi adını verdi. Adımızın kökü, Dacing Petrol İşletmesindeki Demir Adam'ın adından hareketle verildi.

Demir Kızlar Müfrezesi bugün hâlâ devam ediyor. Evlenenler müfrezeden ayrılıyor, ama yeni yeni kuşaklar buna katılıyor. Halen 3 kuşak iş başında."

İşte bu gelişmeler, bu kararlılık üzerine Mao Zedung, Pekin'de kabul ettiği Çeng Yung-guey'i başarılarından ötürü kutlarken, "Tarımda Daçay'dan öğrenin" diyor. "Dağları taşıyan budala ihtiyar"ın azmiyle doğayı alt etme mücadelesi veren Daçay örneğini iziyor.

YARIN: Komünde hayal

Yamaçların teraslanması için bütün Daçay halkı geceli gündüzlü çalıştı ve tabiatla karşı büyük bir zafer kazandı.

Daçay'ın eski hali böyle kayalık ve verimsizdi.

Daçay'ın havadan görünüşü. Bütün yamaçlar teraslanmış ve ekilmeyen bir karış toprak yok.

GIDIYORLAR... Yüzlerinde derin bir acı. Geriye, bıraktıkları yaralı şehre bakıyorlar. Birilerine birşeylere kızmış gibiler. "Geliyorum" diyen tertibi yetkililerin duyabilmesi için, MHP'nin eli kanlı canilerinin 500 yurttaş öldürmesi gerekti. Maraş'tan ayrılanlar şimdi kimden hesap soracaklarını biliyorlar. . .

GÖZÜ YAŞLI ANA... Bu gözü yaşlı kadın, kim bilir hangi yakınının ardından ağlıyor. Belki de babası kaybolan, kucaktaki bebe 1 yaşında yok. Ama, belli ki anasının acısını o da paylaşıyor. O da derin bir düşünceye dalmış. Anaların ağlaması için yapılan uyarılar, yazılan yazılar arşivlerde bekliyor şimdi.

OLAYLAR SONRASI...

FOTOĞRAFLAR AYDINLIK

Kahramanmaraş

DEMİR KEPENKLER BİLE ÇARŞIYI KORUYAMADI...

Maraş'ın çarşısındaki demir kepenkler bile çarşıyı saldırdan kurtaramadı. Burası da yağmadan, çapuldan, yangından nasibini fazlasıyla aldı.

DEPREM SONRASI MI?

Bu fotoğraf buraya yanlışlıkla girmedi. Bir deprem sonrasında fotoğrafı da değil. Bir otomobilin üzerine yıkılmış duvarlar ve yanan otomobil. Aylardır hazırlıkları yapılan tertibin sonucu

**İŞTE TAMAMEN
YANMIŞ
BİR BİNA**

Bu beton binayı yandıktan kapısındaki "Tek yol islam" yazısı bile kurtaramamış. Yani Maraş'ta katliamdan kurtulabilmek için sadece MHP'nin kabul ettiği sloganlar geçerli ve onların tanıdığı olmak gerekiyor.

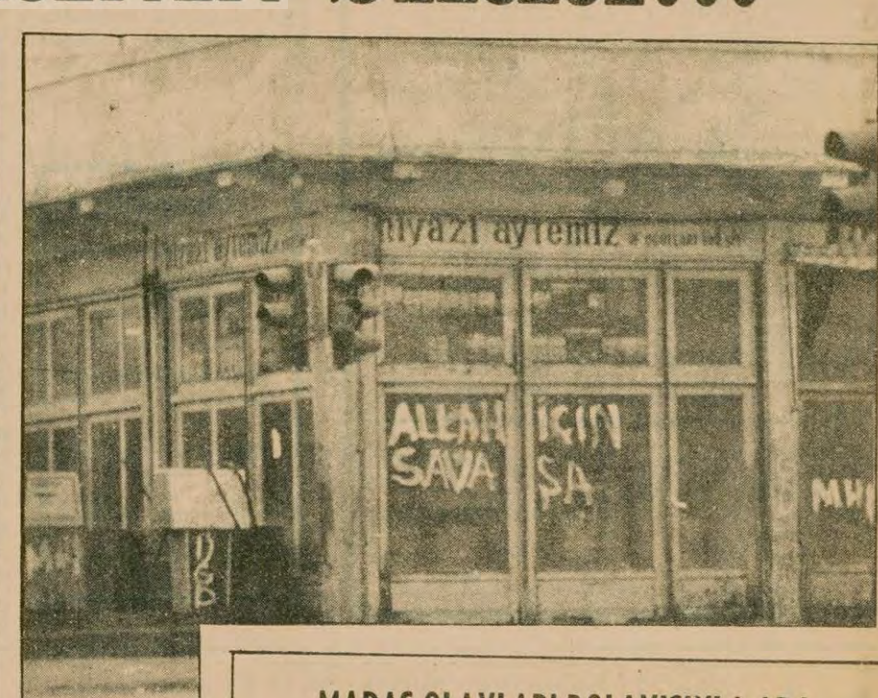
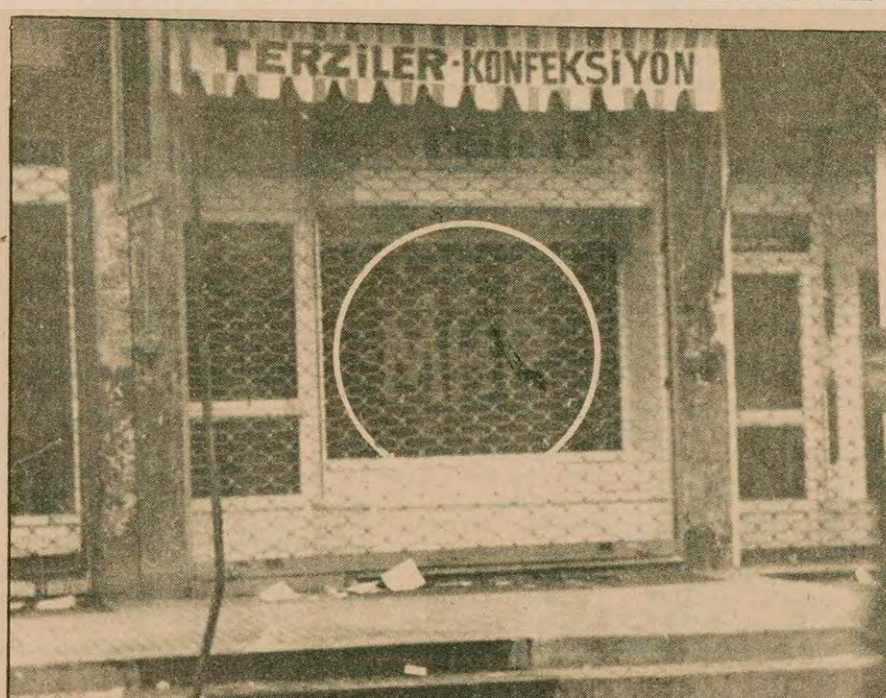

**GERİYE KALAN
KADINLAR VE
ÇOCUKLAR...**

Sanki bir deprem yaşamış Maraş. Bir deprem sonrasında evsiz barsız kalanlara gözlerimiz aşına idi. Ama bir depremin bile yapamayacağı tahribatı yapan karanlık eller. . . Geride kalan bu bebelerin acı dolu bakışları sizi ezmiyor mu?

K.MARAS'TA MHP VE ÜGD YAZILARININ SIRRI...

Maraş'ta ÜGD ve MHP yazılarının sırrı. Bu yazıların bulunduğu binalar, hiç bir hasar görmedi. Önceden hazırlanan tertip sonucu bazı binaların kapısına MHP ve ÜGD'nin sloganları yazıldı. Dikkatle incelendiğinde bu yazıların aynı elden çıktığı kolayca anlaşılıyor. Fotoğraflar suçluyu ele veriyor. Halen suçlu aramanın gereği kaldı mı?

**MARAS OLAYLARI DOLAYISIYLA ARA
VERDİĞİMİZ ÇİN DİZİSİ 6. SAYFADA**